

คู่มือปฏิบัติงาน สัตว์ปีก

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์

คู่มือปฏิบัติงาน สัตว์ปีก

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โดย

นายเจนรงค์ คำมวงคุณ
ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ
นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ

กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์

คำนำ

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานหลักในการวิจัย พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์สัตว์ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตปศุสัตว์ เพื่อให้ได้สัตว์พันธุ์ดี ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเลี้ยงของประเทศไทย และกระจายพันธุ์สัตว์สู่เกษตรกรฟาร์มเครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีเป้าหมายการผลิตสัตว์พันธุ์ดี จำนวน 677,200 ตัว โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 97.8 ของพันธุ์สัตว์ที่ผลิตเป็นสัตว์ปีก ได้แก่ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ เป็ดเทศ เป็ดไข่ ห่าน และนกกระทา ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านสัตว์ปีกของศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ ภายใต้สังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ทั่วประเทศมีมาตรฐานเดียวกัน กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก จึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสัตว์ปีก ซึ่งได้รวบรวมปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไขปัญหา ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำไปใช้ปฏิบัติงานสัตว์ปีกให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กรมปศุสัตว์กำหนดต่อไป

นายदनัย คำขวัญ
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์
1 ตุลาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
เป้าหมายการผลิตสัตว์ปีกของสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	1
แผนการผลิตสัตว์ปีก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	2
มาตรฐานการผลิตสัตว์ปีกของสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์	4
แผนการใช้ไข่มีเชื้อ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	5
การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพในฟาร์มสัตว์ปีก	6
การจัดการโรงฟักไข่	7
การจัดการเลี้ยงดูลูกสัตว์ปีก อายุ 0 – 6 สัปดาห์	11
การจัดการเลี้ยงดูสัตว์ปีกรุ่น อายุ 6 – 22 สัปดาห์	15
การเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์สัตว์ปีก	17
โปรแกรมวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์ปีก	20
คะแนนตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนสัตว์พันธุ์ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	21
รายละเอียดตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนสัตว์พันธุ์ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	22
ขั้นตอนและเอกสารประกอบการขออนุมัติคัดและจำหน่ายการจำหน่ายสัตว์ปีก	28

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เป้าหมายการผลิตสัตว์ปีกของสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	1
ตารางที่ 2 มาตรฐานการผลิตไข่และลูกสัตว์ปีก	4
ตารางที่ 3 มาตรฐานการผลิตไข่ฟัก	4
ตารางที่ 4 โปรแกรมปฏิบัติงานการฟักไข่ไก่	7
ตารางที่ 5 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ของตู้ฟักไข่ ตู้เกิด และห้องเก็บไข่	8
ตารางที่ 6 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขของโรงฟักไข่	8
ตารางที่ 7 การวิเคราะห์สาเหตุและวิธีแก้ไขความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับไข่ฟักและลูกสัตว์ปีกแรกเกิด	10
ตารางที่ 8 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขของการเลี้ยงดูลูกสัตว์ปีก อายุ 0 – 6 สัปดาห์	12
ตารางที่ 9 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขของการจัดการเลี้ยงดูสัตว์ปีกรุ่น อายุ 6 – 22 สัปดาห์	15
ตารางที่ 10 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขในสัตว์ปีกพ่อแม่พันธุ์	17
ตารางที่ 11 โปรแกรมวัคซีนสำหรับไก่	20
ตารางที่ 12 โปรแกรมวัคซีนสำหรับเป็ด	20

ภาคผนวก

	หน้า
แบบฟอร์มการขออนุมัติคัดและจำหน่ายสัตว์ปีก	31
แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	48
คำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ 845/2560 เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมปศุสัตว์ ในการจำหน่ายสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ สัณ ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2560	57
ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง บัญชีราคาจำหน่ายสัตว์พันธุ์คัดออก สัตว์คัดออก ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ พ.ศ. 2560 ประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2560	59
ตัวอย่าง คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่...../..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบหาข้อเท็จจริง (คัดสัตว์) และคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์ สัณ ณ วันที่.....	63
หนังสือสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ที่ 0605/ว0801 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2563 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ การอนุมัติจำหน่ายไข่สองไม่มีเชื้อ/ไข่เชื้อตาย และไข่ตายโคม โดยวิธีทำลายเท่านั้น	65

คู่มือปฏิบัติงานสัตว์ปีก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล การศึกษา วิจัย พัฒนา และสร้างสัตว์ปีกพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูงเหมาะสมกับสภาพการเลี้ยงของเกษตรกร ในประเทศ และวิจัยเทคโนโลยีการผลิตสัตว์พันธุ์ดี การจัดการฟาร์ม การทดสอบพันธุ์สัตว์ และการกระจาย สัตว์พันธุ์ดีให้เกษตรกรเครือข่าย และเกษตรกรทั่วไป โดยในปีงบประมาณ 2567 มีหน่วยงานในสังกัดสำนัก พัฒนาพันธุ์สัตว์ที่ร่วมดำเนินการ 24 แห่ง มีเป้าหมายการผลิตลูกสัตว์ปีก รวมทั้งสิ้น 664,200 ตัว รายละเอียด ดังแสดงใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เป้าหมายการผลิตสัตว์ปีกของสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ประจำปีงบประมาณ 2567

ลำดับที่	ชนิดสัตว์ปีก	พันธุ์	ผลิตลูก (ตัว)	หน่วยงานผลิต
1	ไก่พื้นเมือง	เหลืองหางขาวกบินทร์	132,000	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก, ศบส.สระแก้ว, บุรีรัมย์ , เลย, พิษณุโลก,ระยอง, อุบลราชธานี, ทับ กวาง
2	ไก่พื้นเมือง	ประดู่หางดำเชียงใหม่	44,000	ศบส.เชียงใหม่, พะเยา
3	ไก่พื้นเมือง	ชีท่าพระ	16,500	ศบส.ท่าพระ
4	ไก่พื้นเมือง	แดงสุราษฎร์	16,500	ศบส.สุราษฎร์ธานี
5	ไก่พื้นเมือง	ศรีวิชัย	16,500	ศบส.นครศรีธรรมราช
6	ไก่พื้นเมือง	เบตง	33,000	ศูนย์วิจัยฯ แพะแกะ, ศบส.นราธิวาส
7	ไก่พื้นเมือง	ชีฟ้า	5,500	ศบส.แม่ฮ่องสอน
8	ไก่พื้นเมือง	ฟ้าหลวง	5,500	ศบส.แม่ฮ่องสอน
9	ไก่พื้นเมือง	แม่ฮ่องสอน	5,500	ศบส.แม่ฮ่องสอน
10	ไก่พื้นเมือง	เหลืองดงยอ	11,000	ศบส.สกลนคร
11	ไก่พื้นเมือง	ไก่อันครไทย	22,000	ศบส.พิษณุโลก, ตาก
12	เป็ดเทศ	กบินทร์บุรี	95,000	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก, ศบส.สระแก้ว, ศรีสะเกษ, ท่าพระ, อุตรธานี, นครพนม, เทพา
13	เป็ดเทศ	ท่าพระ	15,000	ศบส.ท่าพระ
15	เป็ดเนื้อ	อีเหลียง	1,000	ศบส.ระยอง
16	เป็ดไข่	บางปะกง	190,000	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก, ศบส.จันทบุรี, นครสวรรค์, สุราษฎร์ธานี
18	ห่าน	ท่าพระ	2,700	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก, ศบส.ท่าพระ
19	นกกระทา	บางปะกง	12,527	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก
20	ไก่ไข่	โรดไทย	40,000	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก

ศูนย์วิจัยฯ = ศูนย์วิจัยและพัฒนา

ศบส. = ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์

แผนการผลิตสัตว์ปีก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ชนิดสัตว์ปีก		หน่วยงาน	พ่อพันธุ์ (ตัว)	แม่พันธุ์ (ตัว)	ทดแทน (ตัว)	ผลผลิต (ตัว)	ลูก/แม่/ปี (ตัว)
ไก่พื้นเมือง	เหลืงหางขาว กบิन्ह์	02-ศ.สัตว์ปีก	100	500	1,080	27,500	55
		05-ศบส.สระแก้ว	60	300	648	16,500	55
		11-ศบส.บุรีรัมย์	80	400	864	16,500	55
		14-ศบส.เลย	60	300	648	16,500	55
		15-ศบส.อุบลราชธานี	60	300	648	16,500	55
		26-ศบส.พิษณุโลก	40	200	432	11,000	55
		36-ศบส.ระยอง	60	300	648	16,500	55
		01-ศบส.ทับกวาง	40	200	432	11,000	55
	ประคูดู่หางดำ เชียงใหม	20-ศบส.เชียงใหม	100	500	1,080	27,500	55
		22-ศบส.พะเยา	60	300	648	16,500	55
	ชีฟ้าพระ	13-ศบส.ท่าพระ	60	300	648	16,500	55
	แดงสุราษฎร์	29-ศบส.สุราษฎร์ธานี	60	300	648	16,500	55
	ศรีวิชัย	30-ศบส. นครศรีธรรมราช	60	300	648	16,500	55
	เบตง	39-ศบส.นราธิวาส	60	300	648	16,500	55
		32-ศ.แพะแกะ	60	300	648	16,500	55
	ชีฟ้า	23-ศบส.แม่ฮ่องสอน	20	100	216	5,500	55
	ฟ้าหลวง	23-ศบส.แม่ฮ่องสอน	20	100	216	5,500	55
	แม่ฮ่องสอน	23-ศบส.แม่ฮ่องสอน	20	100	216	5,500	55
	เหลืงดงยอ	17-ศบส.สกลนคร	40	200	432	11,000	55
	ไกด่านครไทย	26-ศบส.พิษณุโลก	20	100	216	5,500	55
		24-ศบส.ตาก	60	300	648	16,500	55
รวมแผนการผลิตไก่พื้นเมือง			1,120	5,600	12,096	308,000	

หมายเหตุ : ทดแทน = (พ่อพันธุ์+แม่พันธุ์) × 1.8

ชนิดสัตว์ปีก		หน่วยงาน	พ่อพันธุ์ (ตัว)	แม่พันธุ์ (ตัว)	ทดแทน (ตัว)	ผลผลิต (ตัว)	ลูก/แม่/ปี (ตัว)
เป็ดเทศ	กบินทร์บุรี	02-ศ.สัตว์ปีก	80	400	864	20,000	50
		05-ศบส.สระแก้ว	60	300	648	15,000	50
		12-ศบส.ศรีสะเกษ	60	300	648	15,000	50
		16-ศบส.อุดรธานี	60	300	648	15,000	50
		18-ศบส.นครพนม	60	300	648	15,000	50
		33-ศบส.เทพา	60	300	648	15,000	50
	ท่าพระ	13-ศบส.ท่าพระ	60	300	648	15,000	50
รวมแผนการผลิตเป็ดเทศ			440	2,200	4,752	110,000	
เป็ดเนื้อ	อู่เหล็ก	36-ศบส.ระยอง	10	50	108	1,000	20
รวมแผนการผลิตเป็ดเนื้อ			10	50	108	1,000	
เป็ดไข่	บางปะกง	02-ศ.สัตว์ปีก	100	500	1,080	50,000	100
		04-ศบส.จันทบุรี	60	300	648	30,000	100
		25-ศบส.นครสวรรค์	160	800	1,728	80,000	100
		29-ศบส.สุราษฎร์ธานี	60	300	648	30,000	100
รวมแผนการผลิตเป็ดไข่			380	1,900	4,104	190,000	
ห่าน	ท่าพระ	02-ศ.สัตว์ปีก	50	100	270	1,800	18
		13-ศบส.ท่าพระ	25	50	135	900	18
รวมแผนการผลิตห่าน			75	150	405	2,700	
นกกระทา	บางปะกง	25-ศ.สัตว์ปีก	100	500	1,080	12,521	25
รวมแผนการผลิตนกกระทา			100	500	1,080	12,521	
ไก่ไข่	โรดไทย	02-ศ.สัตว์ปีก	80	400	864	40,000	100
รวมแผนการผลิตไก่ไข่			80	400	864	40,000	
รวมแผนผลิตสัตว์ปีกทั้งหมด			2,205	10,800	23,409	664,221	

หมายเหตุ : ทดแทน = (พ่อพันธุ์+แม่พันธุ์) × 1.8

มาตรฐานการผลิตสัตว์ปีกของสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

การกำหนดมาตรฐานการผลิตสัตว์ปีก เป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสัตว์ปีกของหน่วยงานในสังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการผลิตสัตว์ปีกให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด สามารถตอบสนองต่อความต้องการของฟาร์มเครือข่ายและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกได้

ตารางที่ 2 มาตรฐานการผลิตไข่และลูกสัตว์ปีก

ลำดับที่	รายการ	ผลผลิตไข่ ตามมาตรฐานพันธุ์ (ฟอง/แม่/ปี)	จำนวนลูกเกิด ตามเกณฑ์ตัวชี้วัดฯ (ตัว/แม่/ปี)
1	ไก่พื้นเมือง	82-140	55
2	ไก่โรดไทย	240	100
3	เป็ดเทศ	150-180	55
4	เป็ดไข่	270-300	110
5	เป็ดเนื้อ	205	20
6	ห่าน	57	25
7	นกกระทา	250-300	100

ตารางที่ 3 มาตรฐานการผลิตไข่ฟัก

ลำดับที่	รายการ	เกณฑ์มาตรฐาน	เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ
1	อัตราการผสมติด (%)	85	80
2	อัตราการฟักออกจากไข่มีเชื้อ (%)	85	80
3	อัตราการฟักออกจากไข่เข้าฟัก (%)	72	64

ลำดับที่	หน่วยผลิต	ชนิดไข่	อายุไข่ (วัน)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ครั้งละ (ฟอง)	รวม (ฟอง/ปี)	วันที่ขอรับไข่ฟัก		
1	ศูนย์วิจัยฯ มหาสารคาม	ไข่ไก่	0	สสช.	360	9,660	วันจันทร์-วันจันทร์		
				ศวพ.ราชบุรี	240	6,480	วันจันทร์-วันจันทร์		
			รวมจำนวนไข่อายุ 0 วันทั้งหมด					<u>16,140</u>	
			3	สสช.	150	4,050	วันจันทร์-วันจันทร์		
				ศวพ.ราชบุรี	60	1,620	วันจันทร์-วันจันทร์		
			รวมจำนวนไข่อายุ 3 วันทั้งหมด					<u>5,670</u>	
			4	ศวพ. ขอนแก่น	100	5,100	ทุกวันศุกร์		
			รวมจำนวนไข่อายุ 4 วันทั้งหมด					<u>5,100</u>	
			5	ศวพ.สุรินทร์	120	6,240	ทุกวันพุธ		
			รวมจำนวนไข่อายุ 5 วันทั้งหมด					<u>6,240</u>	
			6	ศวพ. สุรินทร์	150	7,800	ทุกวันพุธ		
			รวมจำนวนไข่อายุ 6 วันทั้งหมด					<u>7,800</u>	
			7	สสช.	150	4,050	วันจันทร์-วันจันทร์		
				ศวพ.ราชบุรี	60	1,620	วันจันทร์-วันจันทร์		
				ศวพ. ขอนแก่น	200	10,200	ทุกวันศุกร์		
			รวมจำนวนไข่อายุ 7 วันทั้งหมด					<u>15,870</u>	
			9	ศวพ. สุรินทร์	180	9,360	ทุกวันพุธ		
			รวมจำนวนไข่อายุ 9 วันทั้งหมด					<u>9,360</u>	
รวมปริมาณไข่ไก่มีเชื้อที่ต้องการจากศูนย์วิจัยฯ มหาสารคาม					<u>66,180</u>				
2	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก	ไข่ไก่	0	ศวพ. ชลบุรี	1,260	32,760	วันอังคาร-วันอังคาร		
			รวมจำนวนไข่อายุ 0 วันทั้งหมด					<u>32,760</u>	
			รวมปริมาณไข่ไก่มีเชื้อที่ต้องการจากศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก					<u>32,760</u>	
		ลูกไก่ไข่อะเทศ	1 วัน	ศวพ. ชลบุรี	1,000 ตัว	1,000	เดือนเมษายน 2564		
รวมปริมาณลูกไก่ไข่อายุ 1 วันที่ต้องการจากศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก					<u>1,000</u>				
3	ศูนย์วิจัยฯ สุราษฎร์ธานี	ไข่ไก่	0	ศวพ. ภาคใต้	1,000 - 1,500	67,000	ทุกวันศุกร์		
รวมปริมาณไข่ไก่มีเชื้อที่ต้องการจากศูนย์วิจัยฯ สุราษฎร์ธานี					<u>67,000</u>				
4	ศูนย์วิจัยฯ เชียงใหม่	ไข่ไก่	3	ศวพ.ลำปาง	400	21,200	วันศุกร์		
			7		400	21,200			
รวมปริมาณไข่ไก่มีเชื้อที่ต้องการจากศูนย์วิจัยฯ เชียงใหม่					<u>42,400</u>				
5	ศูนย์วิจัยฯ พิษณุโลก	ไข่ไก่	0	ศวพ.พิษณุโลก	600	14,400	วันอังคาร-วันอังคาร		
			4		300	7,200			
			7		300	7,200			
รวมปริมาณไข่ไก่มีเชื้อที่ต้องการจากศูนย์วิจัยฯ พิษณุโลก					<u>28,800</u>				
จำนวนลูกไก่ไข่อายุ 1 วัน						<u>1,000</u>			
รวมปริมาณไข่มีเชื้อทั้งหมดที่ต้องการใช้ในปีงบประมาณ 2567						<u>237,140</u>			

การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพในฟาร์มสัตว์ปีก

1. ฟาร์มสัตว์ปีก จะต้องมีการรั้วรอบ มิดชิด สามารถป้องกันผู้ไม่เกี่ยวข้อง ทั้งคนและสัตว์เข้าออกฟาร์มโดยไม่จำเป็น ซึ่งจะเป็นการนำโรค หรือเข้าไปทำร้ายสัตว์ปีกที่เลี้ยงได้
2. จัดให้มีทางเข้าออกฟาร์มทางเดียว และต้องผ่านโรงฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ หรืออ่างน้ำยาฆ่าเชื้อก่อนเข้าเขตเลี้ยงสัตว์ปีก
3. สำนักงานฟาร์มสัตว์ปีกควรอยู่ด้านนอกหน้าฟาร์ม มีภาพแสดงแผนผังฟาร์ม และข้อมูลด้านการผลิต หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ
4. มีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อหน้าฟาร์ม และเปลี่ยนในทุกๆ 7 วัน
5. ห้ามนำยานพาหนะทุกชนิดจากภายนอกเข้ามาในฟาร์ม ยกเว้นหากกรณีจำเป็นจะต้องผ่านอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อโรค และพ่นสเปรย์น้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้ทั่วถึง
6. โรงเก็บอาหาร และโรงเก็บวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ควรจะอยู่ด้านหน้าฟาร์ม เพื่อตัดปัญหาการนำรถบรรทุกอาหารสัตว์เข้าในฟาร์ม เป็นการป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม
7. ควรมีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า รองเท้าบูท เสื้อกราว์น และอ่างล้างมือฆ่าเชื้อโรค สำหรับเจ้าหน้าที่คนงาน และคนเข้าเยี่ยมชมฟาร์ม
8. มีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ความเข้มข้น 1 – 3 % ใช้น้ำคอก สำหรับจุ่มเท้าก่อนเข้าไปภายในโรงเรือน
9. บริเวณภายในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก ควรทำความสะอาดฝุ่นและหยากไย่ให้สะอาด ส่วนรอบนอกให้ตัดหญ้าบริเวณโดยรอบอยู่สม่ำเสมอ
10. ต้นไม้ภายในบริเวณฟาร์ม ควรตัดแต่งกิ่งให้โปร่งให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก โดยเฉพาะต้นไม้ที่อยู่บริเวณข้างโรงเรือน
11. มีระบบการระบายน้ำเสียที่ดี และระบายออกให้รวดเร็วที่สุด
12. มีเตาเผาซาก หรือบ่อกำจัดซาก สัตว์ ไช้ และเศษวัสดุที่ไม่ใช้ และจัดให้มีหลุมฝังเปลือกไข่ ขวดวัคซีน และอุปกรณ์การทำวัคซีน
13. กรงจับสัตว์ปีก เมื่อนำออกไปใช้ขนส่งสัตว์ปีกออกไปภายนอกฟาร์มแล้ว จะต้องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคให้สะอาด และตากแดดทิ้งไว้อย่างน้อย 1 วัน ทุกครั้ง ก่อนนำกลับเข้ามาภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันเชื้อโรคเข้ามาสู่ฟาร์ม
14. โรงเก็บวัสดุอุปกรณ์ จะต้องสะอาดอากาศถ่ายเทได้สะดวก จัดวางอุปกรณ์ไว้อย่างเป็นระเบียบ และเหมาะสมกับการการเข้าไปปฏิบัติงาน
15. กำจัดสัตว์พาหะนำโรคที่อยู่อาศัยภายในบริเวณฟาร์มอย่างสม่ำเสมอ เช่น นก หนู แมว เป็นต้น

การจัดการโรงฟักไข่

การฟักไข่เป็นหัวใจสำคัญในการผลิตสัตว์ปีก ดังนั้นการจัดการดูแลโรงฟักไข่ และการฟักไข่ ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน เพราะการฟักไข่เป็นงานที่ต้องทำอย่างเป็นระบบ หากทำงานไม่เป็นระบบเวลาเกิดปัญหาขึ้น จะไม่รู้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดมาจากสาเหตุใด หรือจะแก้ปัญหานั้นได้ ก่อน - หลัง เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเป็นปัญหาที่ผสมกันหลายปัญหา ดังนั้น การจัดการระบบโรงฟักไข่ให้เป็นมาตรฐานจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

การปฏิบัติงานประจำวันโรงฟักไข่

1. ตรวจเช็คปรอท และบันทึกอุณหภูมิทุกๆ วันๆ ละ 3 - 4 ครั้ง (เช้า - กลางวัน - บ่าย หรือ เช้า - สาย - บ่าย - เย็น)
2. เติมน้ำในถาดน้ำ ในตู้ฟัก กรณีน้ำแห้ง
3. กวาดพื้นโรงเรือนให้สะอาดทุกๆ วัน, ล้างพื้นโรงเรือนทุกๆ สัปดาห์
4. นำไข่เข้าฟักสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยปกติจะเข้าฟักในช่วงบ่ายของวันจันทร์, ส่องไข่มีเชื้ออายุ 7 วัน ช่วงเช้าวันจันทร์ ส่องไข่ไก่ 18 วัน และนำไข่ลงถาดเกิดวันศุกร์ นำลูกเกิดออกบ่ายวันจันทร์หรือวันอังคารเช้า ล้างทำความสะอาดตู้เกิด - ถาดเกิดทุกวันอังคาร และนำไปตากแดด วันพุธและวันพฤหัสบดี ปฏิบัติงานพัฒนาอื่นๆ หรือตรวจเช็คสภาพตู้ฟัก
5. รมควันไข่และตู้ฟักไข่ วันจันทร์ (หลังจากนำไข่เข้าตู้ฟัก) และรมควันตู้เกิดในทุกๆ วันศุกร์โดยถ้าตู้ฟักไข่และตู้เกิดอยู่ในตู้เดียวกันก็ให้รมควันทุกๆ วันจันทร์ และวันศุกร์เช่นกัน
6. ทำความสะอาดแผงกรองอากาศเครื่องปรับอากาศทุกๆ 2 สัปดาห์ หรือทุกๆ เดือน
7. ปิดแอร์ในห้องเก็บไข่ทุกเย็นวันอาทิตย์ และเปิดอีกครั้งในตอนบ่ายวันจันทร์
8. ทำความสะอาดผนังภายในตู้ฟัก

ตารางที่ 4 โปรแกรมปฏิบัติงานการฟักไข่ไก่

วัน	การปฏิบัติงาน
จันทร์	- ส่องไข่ครั้งที่ 1 (ไข่ไก่ฟักอายุ 7 วัน) และบันทึกข้อมูล - นำไข่เข้าฟัก และบันทึกข้อมูล - รมควันไข่ฟัก และตู้ฟักไข่
อังคาร	- ย้ายลูกไก่ออกจากตู้เกิด และบันทึกข้อมูล - ทำความสะอาดตู้เกิดและถาดเกิด นำไปตากแดด - ล้างพื้นโรงเรือนให้สะอาด - สรุปข้อมูลการฟักไข่
พุธ	- ตรวจเช็คอุปกรณ์ตู้ฟักไข่และตู้เกิด - ซ่อมบำรุงรักษาตู้ฟักไข่และตู้เกิด
พฤหัสบดี	- ทำความสะอาดบริเวณโดยรอบโรงฟักไข่ - เตรียมตู้เกิดลูกไก่
ศุกร์	- ส่องไข่ครั้งที่ 2 (ไข่ไก่ฟักอายุ 18 วัน) และบันทึกข้อมูล - ย้ายไข่มีเชื้อเข้าตู้เกิด - รมควันตู้เกิด

ตารางที่ 5 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ของตู้ฟักไข่ ตู้เกิด และห้องเก็บไข่

ชนิดตู้	อุณหภูมิ		ความชื้นสัมพัทธ์ (ค่าต่ำสุด)
	องศาเซลเซียส	องศาฟาเรนไฮต์	
ตู้ฟัก	37.8	100	60%
ตู้เกิด	36.5	97.7	75%
ห้องเก็บไข่	19 - 20	67 - 68	75 - 80%

ตารางที่ 6 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขของโรงฟักไข่

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. ไข่ไม่มีเชื้อ, ไข่เชื้อตาย และไข่ตายโคมสูง	- ในการฟักไข่เมื่อได้ตัวเลขการฟักไข่ในแต่ละช่วงอายุของการฟักต้องสามารถพิจารณาได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงอายุเกิดจากอะไร ซึ่งมาตรฐานการสูญเสียของไข่ฟักในแต่ละช่วงอายุ ดังนี้ - ไข่ไม่มีเชื้อ 15% เป็นผลจากพ่อพันธุ์เป็นหลัก รองลงมาคือแม่พันธุ์อายุมากไป - ตายระยะที่ 1 (ก่อนเข้าฟัก) 0.5% เกิดในช่วงที่ไข่อยู่ในท้องแม่สัตว์ปีก - ตายระยะที่ 2 (1-7 วัน) 2.0% เกิดจากระบบเลือดของลูกสัตว์ปีกมีปัญหา - ตายระยะที่ 3 (8-18 วัน) 0.6% เกิดจากขาดโภชนาการในอาหาร, วิตามินไม่เพียงพอ, ลูกสัตว์ปีกที่เกิดมักพิการ - ตายระยะที่ 4 (19, 20 และ 21 วัน) 3.0% สาเหตุจากท่าเกิดผิดปกติ - ตายโคม 0.8% รวมการตายทั้งหมด 17% เมื่อการตายของไข่ฟักในฟาร์มสูงกว่ามาตรฐานที่ควรเป็นต้องพิจารณาแก้ไขในแต่ละจุด
2. ไม่มีรองเท้าแตะเปลี่ยนใช้ในโรงฟักไข่	- โรงฟักไข่ต้องเป็นโรงเรือนที่สะอาดที่สุดในบรรดาโรงเรือนต่างๆ จึงต้องเตรียมรองเท้าแตะไว้เปลี่ยนเมื่อเข้าไปในโรงฟักไข่ และในโรงฟักไข่จะต้องไม่มีการกกลูกสัตว์ปีกหรือใช้เก็บวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ (โรงฟักจะต้องใช้สำหรับการฟักไข่อย่างเดียว)
3. การระบายอากาศในโรงฟักไข่ไม่ดี	- โรงฟักไข่จำเป็นต้องมีการระบายอากาศที่ดีเช่นเดียวกับโรงเรือนอื่นๆ เพราะจะมีความร้อนบางส่วนระบายออกมาจากตู้ฟักไข่ ทำให้โรงเรือนค่อนข้างร้อน อุณหภูมิในโรงฟักไข่ไม่ควรเกิน 35 °C s
4. ปัญหาระบบการรมควันตู้ฟักไข่	- ต้องมีการรมควันตู้ฟักไข่สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คือทุกวันที่นำไข่เข้าตู้ฟัก (รมควันไข่ที่เข้า+ตู้ฟัก) และวันที่ย้ายไข่ลงถาดเกิด อัตราส่วนในการรมควัน ใช้ฟอร์มาลีน 40 ซีซี. ด่างทับทิม 20 กรัม ต่อเนื้อที่ 2.83 ลูกบาศก์เมตร หรือ 100 ลูกบาศก์ฟุต ดังนั้น แต่ละตู้จะใช้อัตราส่วนไม่เท่ากันแล้วแต่ความกว้าง, ยาว และสูงของตู้ฟักไข่นั้นๆ

5. ระบบตู้ฟักไข่ ได้แก่ ปรอท ไฮโกรมิเตอร์	- ตู้ฟักไข่จะต้องมีอุณหภูมิปรอท เท่ากับ 37.8 °C หรือ 100 °F ความชื้นสัมพัทธ์ 60% ตู้เกิดจะมีอุณหภูมิ 36.5 °C หรือ 97.7 °F ความชื้นสัมพัทธ์ 75% และต้องมีการอ่านอุณหภูมิ ตู้ฟักไข่ทุกวันๆ ละไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง และจดบันทึกไว้ที่หน้าตู้ฟักไข่ เป็นข้อมูลประจำเดือน
6. การฆ่าเชื้อในตู้ฟัก ตู้เกิด และไข่ก่อนฟัก	- ทุกๆ 3 เดือน ควรทำความสะอาดผนังตู้ฟักไข่ เพราะอาจจะปนเปื้อนจากไข่ที่ระเบิดแตกในตู้ฟักและฆ่าเชื้อโดยใช้น้ำยาของกลุ่มของควอเตอร์นารีคอมปาวด์ เช็ดผนังตู้ ส่วนในตู้เกิดต้องทำความสะอาดทุกๆ สัปดาห์ - ควรเก็บไข่ให้ห่างจากตู้รมควันฆ่าเชื้อ เพื่อไม่ให้แก๊สที่ซึมไข่หมุนเวียนอยู่ในโรงฟัก
7. การดูแลโรงฟักในวันหยุด	- ในวันหยุดมักจะเป็นจุดอ่อนของระบบฟาร์มของทางราชการ เพราะมีผู้ปฏิบัติงานน้อยกว่าปกติ เพราะฉะนั้นต้องมีการดูแล เช่นเดียวกับในวันปกติ ทั้งการอ่านอุณหภูมิ และการเติมน้ำในถาด
8. การจัดการตู้ฟักไข่ขณะไฟฟ้าดับ	- ในขณะที่ไฟฟ้าดับต้องมีการแจ้งประตูดูตู้ฟักไข่ไว้ไม่ว่าจะเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืน เพราะถ้าไม่ทำอย่างนั้นไข่ที่อยู่ในตู้ฟักจะเกิดการสูญเสีย เพราะไม่มีพัดลมช่วยระบายอากาศร้อน และของเสียที่เกิดจากไข่ฟัก
9. การเก็บรักษาไข่ฟัก การทำความสะอาดไข่ฟัก	- ควรเก็บไข่สำหรับฟักรอไว้ในห้องที่ควบคุมอุณหภูมิได้ จะช่วยรักษาคุณภาพเชื้อให้แข็งแรง อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเก็บไข่ฟักอยู่ระหว่าง 67- 68 °F หรือ 19 - 20 °C และความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในระดับ 75 - 80 % - ควรตั้งถาดน้ำในห้องเก็บไข่ เพื่อป้องกันการระเหยน้ำจากฟองไข่ในระหว่างรอเข้าตู้ฟัก - ไม่ควรเก็บไข่สำหรับรอเข้าฟักนานเกิน 7 วัน เพราะจะทำให้เชื้ออ่อนแอ และเปอร์เซ็นต์การฟักออกจะต่ำ - หากไข่เปื้อน สกปรก ให้ใช้กระดาษทรายขัดเบาๆ บริเวณที่เปื้อนออก การล้างน้ำ ถ้าทำไม่ถูกวิธีจะทำให้ไข่เน่าเสียได้ง่าย - การกลับไข่ในห้องเก็บไข่ที่มีเครื่องปรับอุณหภูมิไม่มีความจำเป็นไม่ต้องทำก็ได้
10. ระบบวันที่ไข่เข้าฟัก, การส่องไข่ และการเกิดของลูกสัตว์ปีก	- การกำหนดวัน เวลาที่จะเอาไข่เข้าตู้ฟัก วันส่องไข่ วันย้ายไข่ไปตู้เกิด ควรจะให้ตรงกับวันทำงานในระหว่างสัปดาห์ เพราะวันเสาร์/อาทิตย์จะเป็นวันที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานน้อย ซึ่งจะไปเพิ่มการสูญเสีย ถ้าผู้เลี้ยงเอาใจใส่ไม่ทั่วถึง
11. ปัญหาความสะอาดของพื้นโรงฟักและทำความสะอาดพื้น, ตู้ฟัก, ตู้เกิด, ถาดเกิด และถาดน้ำ	- โรงฟักไข่ถือว่าเป็นโรงเรือนที่ต้องสะอาดที่สุดจึงต้องมีการเก็บกวาดเป็นประจำทุกวัน และถูพื้นทำความสะอาดทุกสัปดาห์ และพื้นโรงเรือนควรแห้งตลอดเวลา - ผนังตู้ฟัก ตู้เกิดควรเช็ดทำความสะอาดทุกสัปดาห์ เพื่อกำจัดการสะสมของเชื้อโรค เศษขนอ่อน ฝุ่นละอองที่จะไปลดประสิทธิภาพการทำงานของตู้ฟัก/ตู้เกิด - ถาดน้ำ ควรจะทำความสะอาดและเติมน้ำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมอยู่เสมอ - ถาดเกิด เมื่อนำลูกสัตว์ปีกออกหมดแล้ว ต้องล้างทำความสะอาด ฆ่าเชื้อตากแดดแล้วเก็บไว้ใช้ต่อไป

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์สาเหตุและวิธีแก้ไขความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับไขฟักและลูกสัตว์ปีกแรกเกิด

ปัญหา	สาเหตุ	วิธีแก้ไข
1. ไข่ระเบิดในตู้ฟัก	ก. ไข่สกปรก ติดเชื้อ แบคทีเรีย	- ทำความสะอาดเปลือกไข่ก่อน นำเข้าฟัก
	ข. เปลือกไข่มีรอยบุบร้าว	- คัดไข่ที่เปลือกบุบร้าวออก
2. ไม่มีเชื้อ	ก. สัดส่วนของฟอสฟอรัสต่อ แม่พันธุ์ไม่ถูกต้อง	- ไม่ใช่ฟอสฟอรัสสูงเกินไป ใช้สัดส่วนฟอส : แม่ ไม่เกิน 1 : 10
	ข. ฟอสฟอรัสแก่	- เปลี่ยนฟอสฟอรัส
	ค. เก็บไข่ฟักนาน	- ไม่เก็บไข่ฟักนานเกิน 7 วัน
3. ลูกฟักออกเร็วไป	ก. อุณหภูมิสูงเกินไป	- ตรวจสอบอุณหภูมิตู้ฟักไข่
4. ลูกฟักออกช้าไป	ก. อุณหภูมิต่ำเกินไป	- ตรวจสอบอุณหภูมิตู้ฟักไข่
5. ลูกขาแบะ	ก. ถาดเกิดลื่น	- ใช้ตาข่ายพลาสติกรองถาด เกิดกันลื่น
6. ลูกอ่อนแอ	ก. อุณหภูมิตู้ฟักสูงเกินไป	- วางไข่ฟักให้ด้านป้านขึ้น ข้างบน
		- ตรวจสอบอุณหภูมิตู้ฟักและตู้ เกิด
7. ลูกตัวเล็ก	ก. ไข่ฟองเล็ก	- คัดทิ้งไข่ที่มีขนาดเล็กเกินไป
	ข. ความชื้นน้อยไป	- ปรับความชื้นเพิ่มขึ้น
8. ลูกบวมน้ำ	ก. ความชื้นมากเกินไป	- ปรับลดความชื้น
9. ลูกติดเปลือกไข่	ก. วางไข่ด้านปลายแหลม ขึ้น	- วางไข่ด้านป้านขึ้นด้านบน
	ข. การกลับไข่ไม่เหมาะสม	- ปรับมุมกลับไข่ให้ได้ 45 องศา
		- กลับไข่ทุกๆ 2 ชั่วโมง
10. ลูกสะดือไม่เข้าช่อง ท้อง	ก. อุณหภูมิฟักไม่คงที่	- ควบคุมอุณหภูมิตู้ฟัก
	ข. อุณหภูมิตู้เกิดต่ำเกินไป	- ปรับเพิ่มอุณหภูมิตู้เกิด
	ค. ความชื้นตู้เกิดสูงเกินไป	- ลดถาดน้ำในตู้เกิดลง

การจัดการเลี้ยงดูลูกสัตว์ปีก อายุ 0 – 6 สัปดาห์

การจัดการเลี้ยงดูลูกสัตว์ปีก เป็นระยะสำคัญที่ต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ความสะอาด การควบคุมอุณหภูมิในการกก การให้น้ำและอาหาร การให้วัคซีน เป็นต้น ถ้าหากการจัดการในระยะนี้ทำได้ดี จะทำให้ได้ลูกสัตว์ปีกมีคุณภาพดี สามารถเลี้ยงได้ดีในระยะรุ่นต่อไป โดยมีข้อควรปฏิบัติในการจัดการเลี้ยงดูลูกสัตว์ปีกอายุ 0 – 7 วันแรก ดังนี้

1. ก่อนนำลูกสัตว์เข้าเลี้ยงกก จะต้องเตรียมโรงเรือนให้สะอาด มีระยะเวลาพักโรงเรือนนานพออย่างน้อย 14 วัน และเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม
2. ดูแลอุณหภูมิในระยะกกให้เหมาะสมตลอดเวลา
3. ปิด – เปิด ฝ้าม่านกันไม่ให้ลมโกรก ไม่มีฝนสาด แต่ให้มีถ่ายเทอากาศได้ดี
4. พื้น และวัสดุรองพื้นต้องแห้ง และสะอาด
5. มีน้ำสะอาด และเพียงพอกับความต้องการ
6. อาหารคุณภาพดี และเพียงพอกับความต้องการ
7. แสงสว่างพอเหมาะ เปิดไฟสว่างในช่วงกลางคืน
8. คัดสัตว์ปีกที่ผอม อ่อนแอ ตัวเล็ก แคระแกร็น หรือพิการออก

การปฏิบัติงานประจำวันโรงกลูกสัตว์ปีก

1. ม้วนฝ้าม่านที่คลุมโรงเรือนสำหรับกันลมโกรกลูกสัตว์ปีกขึ้น
2. เก็บซากลูกสัตว์ปีกตาย ป่วย แคระแกร็นออกนอกกก หรือคอกกก
3. ตรวจเช็คอุณหภูมิกกโดยดูที่ปรอทที่วางไว้หรือใช้มือสอดไปได้กกเพื่อดูว่าอุณหภูมิอุ่นพอดีหรือไม่ ถอดปลั๊กไฟกกออกเมื่อถึงเวลา 10.00 น. ของทุกๆ วัน (ยกเว้นในช่วงที่มีอากาศหนาวเย็น) และเสียบใหม่อีกครั้งก่อนเลิกงาน
4. ให้น้ำและอาหารลูกสัตว์ปีกวันละ 2 - 4 ครั้ง ลูกสัตว์ปีกจะให้กินอาหารแบบเต็มที่จนถึงอายุ 6 สัปดาห์
5. กลับวัสดุปูพื้นทุกๆ วัน เมื่อเริ่มเห็นว่าวัสดุปูพื้นแฉะ, เหม็น
6. นำลูกสัตว์ปีกที่ตาย หรือป่วยตามข้อที่ 1 ไปทำลาย โดยการฝังหรือเผา
7. บันทึกการตาย, คัดออกของลูกสัตว์ปีกทุกๆ วัน
8. ตัดหญ้าสดให้ลูกสัตว์ปีก ที่อายุเกิน 3 สัปดาห์ กินทุกวัน
9. กวาดพื้นโรงเรือน ปิดกวาดหยากไย่ และฝุ่นละอองที่เกาะอยู่ตามตาข่ายเป็นประจำทุกสัปดาห์
10. ให้วัคซีนป้องกันโรคสัตว์ปีกตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ พร้อมบันทึกวันที่ให้วัคซีน ชุดของวัคซีน (Lot. No.) ที่ใช้
11. ก่อนเลิกงานต้องตรวจเช็คอีกครั้งว่า น้ำและอาหารสัตว์ปีกมีเพียงพอให้กินถึงเช้าวันรุ่งขึ้น และตรวจดูอุณหภูมิของแผงกกว่ามีความอบอุ่นเพียงพอ, ดึงฝ้าม่านคลุมโรงเรือนกกเพื่อกันลมโกรกลูกสัตว์ปีกเวลากลางคืน

ตารางที่ 8 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขของการเลี้ยงดูลูกสัตว์ปีก อายุ 0 – 6 สัปดาห์

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. ความสะอาดของโรงเรือน คอกกก และอุปกรณ์ต่าง ๆ	การเตรียมโรงเรือน ก่อนนำลูกสัตว์ปีกมาเลี้ยงกในขณะนี้ ต้องทำความสะอาดโรงเรือนและฆ่าเชื้อให้เสร็จเรียบร้อยโดยเฉพาะโรงเรือนที่ใช้เลี้ยงกมาเป็นระยะเวลานาน ควรทำความสะอาด ฆ่าเชื้อหลังจากการผลิตลูกสัตว์ปีกรุ่นที่ผ่านมา จบออกไปหมดแล้ว และควรมีระยะเวลาในการพักคอกไม่น้อยกว่า 14 วัน เพื่อเป็นการตัดวงจรชีวิตของเชื้อโรคที่มีอยู่ในคอกกก ทำให้คอกสะอาดปลอดภัยเพื่อรองรับการเลี้ยงสัตว์ปีกในรุ่นต่อไปได้ ขั้นตอนในการจัดเตรียมโรงเรือนและคอกกกมีวิธีการปฏิบัติดังนี้ 1) เก็บอุปกรณ์ต่างๆ ในการเลี้ยงและกอกอกทำความสะอาด ฆ่าเชื้อ 2) นำวัสดุรองพื้นออก และทำความสะอาดภายในคอกกก แล้วพ่นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อให้ทั่วคอก 3) พักโรงเรือน และคอกกกไว้ 14 วัน 4) ก่อนนำลูกสัตว์ปีกรุ่นใหม่เข้ากก ควรเตรียมวัสดุรองพื้นให้เรียบร้อยใช้แกลบ หรือใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นปูให้หนาประมาณ 3 นิ้ว 5) ติดตั้งระบบไฟกก ตรวจสอบความเรียบร้อยของอุปกรณ์ในการกกให้พร้อม และเพียงพอต่อปริมาณลูกสัตว์ปีกที่จะกกในแต่ละครั้ง
2. ปัญหาการจัดการเครื่องกกและแผงล้อมกก	1) เครื่องกก มีทั้งเครื่องกกแบบไฟฟ้า และเครื่องกกแก๊ส ส่วนใหญ่มัก จะใช้เครื่องกกแบบไฟฟ้า ซึ่งมีลักษณะแบบฝาชี และสามารถติดตั้งระบบควบคุมอุณหภูมิได้ โดยเครื่องกกมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1.15 เมตร จะกกลูกสัตว์ปีก ได้ประมาณ 500 ตัว ควรแขวนเครื่องกกให้สูงจากพื้น 5-8 นิ้ว เปิดไฟฟ้าหรือติดแก๊สภายในคอกกกให้อุณหภูมิอยู่ในระดับ 85-95 องศาฟาเรนไฮด์ การควบคุมอุณหภูมิภายในคอกกกในแต่ละระยะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น อายุของสัตว์ปีก สภาพการระบายอากาศภายในคอกกก โดยผู้เลี้ยงจะต้องตรวจสอบปัจจัยต่างๆ อยู่เสมอ 2) แผงล้อมกกลูกสัตว์ปีก อาจใช้แผงสังกะสีหรือแผงไม้ไผ่สาน วางแผงล้อมกกให้ห่างจากขอบฝาชีไม่เกิน 50 ซม. หรือน้อยกว่านี้ ถ้ามีลูกสัตว์ปีกจำนวนน้อย และขยายแผงออกทุกๆ 5 - 7 วันโดยดูสภาพการเติบโตของลูกสัตว์ปีกประกอบด้วย
3. การจัดการอุปกรณ์ให้น้ำและอาหาร	1) การใช้อุปกรณ์ให้น้ำและอาหาร ในระยะนี้กำหนดให้ใช้ถังน้ำขนาด 4 ลิตร 1 ถัง ต่อลูกสัตว์ปีก 100 ตัว ส่วนถาดอาหารใช้ในอัตราส่วน 1 ถาดต่อลูกสัตว์ปีก 100 ตัว 2) การจัดวางภาชนะให้น้ำ-อาหาร ในการกกควรจัดวางอุปกรณ์ทุกอย่างในการกกให้เหมาะสมเพื่อให้สัตว์ปีกอยู่อย่างสบาย กินอาหารและน้ำได้สะดวก จะทำให้สัตว์ปีกเจริญเติบโต แข็งแรงเร็ว โดยวางภาชนะให้น้ำและอาหารระหว่างเครื่องกก และกับแผงกั้นกก ควรวางสลับกันระหว่างถังน้ำและถาดอาหาร

4. การจัดการผ้าม่านและระบบระบายอากาศ	ผ้าม่านที่ใช้กันในโรงเรือนนก ควรกันให้รอบโรงเรือน และพยายามตรวจสอบการระบายอากาศภายในโรงเรือนโดยเฉพาะในช่วงกลางวันซึ่งอากาศจะร้อน จะทำให้อุณหภูมิในโรงเรือนสูง สัตว์จะกินอาหารน้อยลง ทำให้อ่อนแอได้ ควรเอาผ้าม่านลงถ้าอากาศเย็น																		
5. ระยะเวลาและอุณหภูมิในการกก	ระยะเวลาที่ใช้ในการกกใช้เวลาประมาณ 14 - 21 วันทั้งนี้อาจเพิ่มหรือลดระยะเวลา ในการกกให้มากขึ้นหรือน้อยลง ขึ้นอยู่กับฤดูกาล และความสมบูรณ์แข็งแรงของตัวสัตว์ จะทำให้อุณหภูมิปีกเจริญเติบโตและแข็งแรงเร็ว ทั้งนี้ จะต้องควบคุมระดับอุณหภูมิให้เหมาะสม โดยติดตั้งควบคุมอุณหภูมิ (Thermostat) ไว้ที่ชุดกกให้ห่างจากขอบเครื่องกกประมาณ 6 นิ้ว แล้วปรับระดับของอุณหภูมิตามอายุของ ลูกสัตว์ปีก ดังนี้ <table><tr><th colspan="3">อุณหภูมิการกกลูกสัตว์ปีก</th></tr><tr><th>อายุลูกสัตว์ปีก</th><th>°C</th><th>°F</th></tr><tr><td>1 - 2 วัน</td><td>35</td><td>95</td></tr><tr><td>3 - 7 วัน</td><td>34</td><td>93</td></tr><tr><td>2 สัปดาห์</td><td>32</td><td>90</td></tr><tr><td>3 สัปดาห์</td><td>29</td><td>85</td></tr></table> หากอุณหภูมิในการกกไม่สม่ำเสมอหรือขยายแผงกกเร็วเกินไป จะทำให้อุณหภูมิปีกในฝูงเจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอหรืออ่อนแอได้	อุณหภูมิการกกลูกสัตว์ปีก			อายุลูกสัตว์ปีก	°C	°F	1 - 2 วัน	35	95	3 - 7 วัน	34	93	2 สัปดาห์	32	90	3 สัปดาห์	29	85
อุณหภูมิการกกลูกสัตว์ปีก																			
อายุลูกสัตว์ปีก	°C	°F																	
1 - 2 วัน	35	95																	
3 - 7 วัน	34	93																	
2 สัปดาห์	32	90																	
3 สัปดาห์	29	85																	
6. การบันทึกข้อมูลการเลี้ยงหน้าโรงกก	ควรมีการจดบันทึกข้อมูลหน้าโรงกกเพื่อบันทึกการจัดการต่างๆ เช่น วันเกิดจำนวนสัตว์ อัตราการตาย การให้อาหาร โปรแกรมวัคซีน เพื่อทำให้จัดการกับสัตว์ปีกในแต่ละรุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ																		
7. การใช้ถึงน้ำ-ถึงอาหาร	1) หลังจากลูกสัตว์ปีกฟักออกแล้ว ต้องให้ลูกสัตว์ได้เรียนรู้การกินน้ำและอาหารเร็วที่สุด ดังนั้นจึงควรให้ลูกสัตว์ได้กินน้ำภายใน 24 ชม. หรือหากลูกสัตว์เครียดเนื่องจากการขนส่งในระยะทางไกลๆ ก็ควรละลายน้ำตาลทรายให้กิน ในอัตราส่วน 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ให้กินนาน 8 ชั่วโมง จะสามารถลดความเครียดลงได้ 2) การให้วิตามินและอิเล็กโตไลต์ชนิดละลายน้ำ ควรให้กิน 3-4 วันติดต่อกัน เพื่อช่วยลดความเครียดจากการขนย้ายหรือจากสภาวะอื่นๆ 3) อุปกรณ์ในการให้น้ำควรทำความสะอาดวันละ 2 ครั้ง และเปลี่ยนน้ำใหม่ทุกครั้งเพื่อให้ลูกสัตว์ปีกได้กินน้ำสะอาด 4) ช่วงอายุ 1-2 สัปดาห์แรก ใช้ถึงน้ำขนาดความจุ 4 ลิตร 1 ถังต่อลูกสัตว์ปีก 100 ตัว 5) ช่วงอายุ 0-6 สัปดาห์ จะต้องให้ลูกสัตว์ปีกกินอาหารเต็มที่ตลอดเวลา 6) อุปกรณ์ที่ให้อาหารในระยะนี้ถ้าเป็นแบบราง ควรให้ลูกสัตว์มีพื้นที่กินอาหาร 2 นิ้วต่อตัว หากเป็นถังอาหารแบบแขวน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว ใช้ 1 ถังต่อสัตว์ปีก 25 ตัว และถังขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 นิ้ว ใช้ 1 ถังต่อสัตว์ปีก 35 ตัว																		

	7) การให้อาหารควรครั้งละน้อย ๆ แต่บ่อยครั้ง จะเป็นการกระตุ้นให้สัตว์กินอาหารได้มากขึ้น 8) ถาดแบนเหมาะที่จะเลี้ยงลูกสัตว์ปีกอายุไม่เกิน 7 วัน หลังจากนั้นควรเปลี่ยนเป็น ถังแขวนแทน จะช่วยลดการค้ำยอาหารให้หกหล่นเสียหายน้อยลง
8. ลูกสัตว์ปีกอยู่ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งของแผงกก	สาเหตุจากสภาพภายในโรงเรือนและคอกกักมีลมโกรก จึงควรแก้ไขโดยติดตั้งผ้าม่านกันลมโกรกไว้โดยรอบโรงเรือน
9. ลูกสัตว์ปีกไม่อยู่ใต้แผงกก	สาเหตุจากอุณหภูมิภายในแผงกกสูงมากเกินไป ควรปรับลดอุณหภูมิภายในแผงกกลงหรือยกแผงกกให้สูงขึ้น
10. ลูกสัตว์ปีกนอนสุมใต้แผงกก	สาเหตุจากอุณหภูมิภายในแผงกกต่ำเกินไป ควรปรับอุณหภูมิภายในแผงกกให้สูงขึ้น หรือลดระดับของแผงกกให้ต่ำลง
11. ลูกสัตว์ปีกอ่อนแอ มีอัตราการตายสูงในสัปดาห์แรก	สาเหตุจากการติดเชื้อบริเวณสะดือ ซึ่งอาจจะเป็นเชื้ออีโคไล (<i>E.coli</i>) โดยท้องจะบวม พอง และนิ่ม ควรที่จะเน้นการสุขาภิบาลในโรงฟัก และอุปกรณ์การเลี้ยงต้องสะอาด พร้อมทั้งคัดตัวที่อ่อนแอทิ้ง
12. ขนาดลูกสัตว์ปีกไม่สม่ำเสมอในระยะกก	1) สาเหตุเกิดจากอุณหภูมิไม่คงที่ หรือขยายแผงล้อมกกเร็วเกินไป หรือจำนวนสัตว์ปีกต่ออุปกรณ์ที่ให้น้ำให้อาหารไม่เหมาะสม ควรที่จะเน้นการจัดการให้ถูกต้อง ตามหลักสุขาภิบาล 2) ปรับสูตรอาหาร เพื่อให้สัตว์ได้รับคุณค่าของอาหารมากขึ้น หรือเปลี่ยนวัตถุดิบอาหาร เพื่อให้ย่อยต่อการย่อย ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้สัตว์เจริญเติบโตดีขึ้น 3) คัดลูกสัตว์ปีกตัวเล็ก หรืออ่อนแอ หรือพิการออก เพราะลูกสัตว์ปีกเหล่านี้จะเลี้ยงไม่โต และกินอาหารให้สิ้นเปลืองโดยใช้เหตุ 4) ลูกสัตว์ปีกที่มีขนาดต่างกันมาก ควรแบ่งเป็นกลุ่มตามขนาด เพื่อจะได้ง่ายต่อการบริหารจัดการ
13. ลูกสัตว์ปีก แออัด, หงอยซึม และตาเปิก	1) สาเหตุจากวัสดุรองพื้นเปียกชื้น สกปรก และมีกลิ่นแก๊สแอมโมเนียควรที่จะเพิ่มวัสดุรองพื้นให้หนาขึ้น และพยายามดูแลวัสดุรองพื้นให้แห้งอยู่เสมอ 2) ขยายแผงล้อมกกให้มีสัดส่วนพอเหมาะกับจำนวนลูกสัตว์ 3) เพิ่มการระบายอากาศในคอกกักให้มากขึ้น เช่น การเปิดผ้าม่าน หรือติดตั้งพัดลมระบายอากาศ

การจัดการเลี้ยงดูสัตว์ปีกรุ่น อายุ 6 – 22 สัปดาห์

การเลี้ยงสัตว์ปีกรุ่นจะเริ่มเมื่ออายุ 6 – 22 สัปดาห์ (42 – 155 วัน) ในช่วงนี้จะมีความแข็งแรงเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว การเลี้ยงสัตว์ปีกรุ่นเพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ ต้องมีการควบคุมอาหารและน้ำหนักตัวตลอดจนมีการให้วัคซีนตามโปรแกรม เพื่อให้ได้แม่พันธุ์ที่มีอายุ ขนาด และน้ำหนักตัวเมื่อเริ่มไข่พอเหมาะจะทำให้ได้ไข่ตก ไข่ฟองโต และไข่ทน

งานปฏิบัติประจำวันในการเลี้ยงสัตว์ปีกรุ่น

1. เก็บซากสัตว์ปีกตาย ป่วย และแคะแกร็นออกไว้นอกโรงเรือน
2. ให้น้ำและอาหารสัตว์ปีกอย่างน้อยวันละ 2 – 3 ครั้ง (เช้า – บ่าย)
3. กลับวัสดุปูพื้นทุกๆ วัน หรือทันทีเมื่อเห็นพื้นเปียกชื้น
4. นำซากสัตว์ปีก สัตว์ปีกป่วย ไปเผาหรือฝังทำลาย
5. บันทึกการตายและการคัดออกสัตว์ปีกเป็นประจำทุกวัน
6. ตรวจสอบสุขภาพสัตว์ปีกเป็นประจำทุกวัน โดยสังเกตอาการหายใจ การยืน เดิน กินน้ำ และกินอาหาร
7. ตัดหญ้าสดให้สัตว์ปีกกินเป็นประจำทุกวัน
8. ดูแลความสะอาดบริเวณรอบๆ โรงเรือน และบริเวณฟาร์ม
9. ปิดกวดหยากไย่ และฝุ่นละอองที่เกาะอยู่ตามตาง่าย และในโรงเรือนทุกสัปดาห์
10. ตรวจสอบความเรียบร้อยและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ถังน้ำ ถังอาหาร
11. ทำวัคซีนป้องกันโรคตามโปรแกรมที่กำหนด

ตารางที่ 9 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขของการจัดการเลี้ยงดูสัตว์ปีกรุ่น อายุ 6 – 22 สัปดาห์

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. การระบายอากาศไม่ดีพอ	- ต้องมีโรงเรือนที่ได้มาตรฐาน ความสูงต่ำของชายคาพอดี กลางวันต้องม้วนผ้าม่านขึ้นให้อากาศถ่ายเท ต้องปิดกวดหยากไย่ ฝุ่นละอองที่ติดตามลวดตาง่าย และในโรงเรือนเป็นประจำทุกๆ สัปดาห์
2. วัสดุรองพื้นเปียก และ มีกลิ่นเหม็น	- ต้องกลับแกลบและวัสดุรองพื้นคอกทุกวัน - แขนงถังน้ำ ถังอาหาร ให้เป็นแนวเดียวกัน และปรับความสูงให้เหมาะสม โดยให้ขอบล่างของถังน้ำ ถังอาหาร อยู่ตรงระดับหลังสัตว์ปีก - จัดสัดส่วนอุปกรณ์ให้น้ำและอาหารให้เหมาะสม โดยถังน้ำ 1 ใบ (ขนาด 8 ลิตร) ใช้เลี้ยงสัตว์ปีกได้ 50 ตัว ส่วนถังอาหาร 1 ใบ ใช้เลี้ยงสัตว์ปีกได้ 20 – 25 ตัว

3. การจำกัดการให้อาหาร	- การจำกัดอาหาร เป็นการดึงหรือถ่วงไม่ให้สัตว์ปีกไขเร็วเกินไป ในขณะที่ร่างกายยังไม่พร้อม ซึ่งจะทำให้ไขไม่ทนและไขมีขนาดฟองเล็ก อีกทั้งมีประโยชน์ช่วยประหยัดอาหาร และไม่ทำให้สัตว์อ้วนจนเกินไป ช่วยลดอัตราการตายในระยะให้ไขอีกด้วย แต่ถ้าหากพบสัตว์ปีกป่วยต้องงดการจำกัดอาหารชั่วคราว - การจำกัดอาหาร จะทำเมื่อสัตว์ปีกอายุเกิน 6 สัปดาห์ โดยให้สัตว์ปีกกินอาหารเต็มที่ตลอดวัน และเมื่อถึงเวลา 16.00 น. ให้ดึงถึงอาหารขึ้นให้พ้นระยะที่สัตว์ปีกจะกินได้ ซึ่งสัตว์ปีกจะได้กินอาหารประมาณ 85% ของปริมาณอาหารที่กินเต็มที่ และเมื่อสัตว์ปีกให้ไขฟองแรกของฝูง จึงให้อาหารระยะให้ไขกินแบบเต็มที่ - ต้องมีน้ำให้กินอย่างเต็มที่ ถึงอาหารต้องเพียงพอ และต้องตัดหญ้าสดให้สัตว์ปีกกินทุกวัน
4. ไม่ทำการคัดสัตว์ป่วย ตัวเล็ก และแคะแกร็นออกจากฝูง	- สัตว์ปีกตัวเล็กและแคะแกร็น มักมีปัญหาด้านสุขภาพ และเป็นตัวแพร่กระจายโรคเข้าสู่ฝูง การเลี้ยงไม่มีประโยชน์ เพราะใช้ทำพันธุ์ไม่ได้ จึงต้องคัดออก ซึ่งจะช่วยประหยัดอาหารได้ด้วย
5. สัตว์ปีกจิกกัน	- ป้องกันได้ โดยอย่าเลี้ยงสัตว์ปีกหนาแน่นเกินไป เพิ่มการระบายอากาศในโรงเรือนให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก - จัดสัดส่วนถึงน้ำ ถึงอาหาร ให้เพียงพอกับจำนวนสัตว์ - ให้อาหารตามความต้องการของสัตว์ อย่าให้อาหารผิดประเภท หรืออาหารไม่ตรงกับอายุสัตว์ - ถ้าเกิดบาดแผลให้รีบแยกออกจากฝูง ทาแผลด้วยยาม่วง (เย็นเซียลไวโอเลต) แล้วรอให้ยาแห้งสนิทจึงนำกลับเข้าฝูง - ปล่อยสัตว์ปีกออกนอกโรงเรือน หรือตัดหญ้าสดโยนเข้าไปในโรงเรือนให้สัตว์ปีกจิกกิน

การเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์สัตว์ปีก

การดูแลเอาใจใส่พ่อแม่พันธุ์สัตว์ปีกที่ดี จะทำให้ได้ไข่ในปริมาณสูงสุดตามความสามารถของสัตว์ และให้ไข่ในอัตราสูงสม่ำเสมอเป็นเวลานานตามมาตรฐานของพันธุ์นั้นๆ นอกจากนี้การเลี้ยงสัตว์ปีกพ่อแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูก ถือว่าเป็นงานที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่มาก เพราะการปฏิบัติงานจะยากกว่าเลี้ยงแม่พันธุ์สัตว์ปีกเพื่อผลิตไข่อย่างเดียว

การปฏิบัติงานประจำวันในการเลี้ยงพ่อ - แม่พันธุ์

1. เก็บซากสัตว์ปีกตาย, ป่วย ออกไว้นอกโรงเรือน
2. เก็บไข่ครั้งที่ 1 ในช่วงเช้ามืดก่อนให้อาหาร
3. ให้น้ำและอาหารวันละ 2 - 3 ครั้ง (เช้า - บ่าย)
4. ตัดหญ้าสดให้สัตว์ปีกกิน
5. ทำลายสัตว์ปีกป่วย, ตาย โดยการฝัง หรือ เผา
6. เก็บไข่ครั้งที่ 2 หลังให้อาหารเช้า
7. สุขาภิบาลและจัดการฟาร์ม เช่น กลับวัสดุรองพื้น, เติมวัสดุรองพื้นคอก, กวาดรอบๆ โรงเรือน, กวาดหยากไย่ตามผนังโรงเรือนทุกๆ สัปดาห์
8. เก็บไข่ครั้งที่ 3 ในช่วงก่อนพักเที่ยง
9. เก็บไข่ครั้งที่ 4 ในช่วงบ่าย
10. ทุกๆ วันศุกร์ต้องคัดสัตว์ปีกหยุดไข่, สุขภาพไม่สมบูรณ์ออก แต่ถ้าพบมีสัตว์ปีกป่วย, ไม่สบาย ต้องคัดออกทันทีที่เห็น (คัดสัตว์ปีกทุกๆ วัน)
11. ทำวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ปีกตามโปรแกรม และถ่ายพยาธิภายนอกและพยาธิภายในทุกๆ 3 เดือน
12. บันทึกการให้ผลผลิตต่างๆ เช่น จำนวนไข่ สัตว์ปีกตาย ปริมาณอาหาร เป็นต้น
13. ตรวจสอบ และทดสอบเวลานาฬิกาตั้งเวลาปิด - เปิดไฟ (Timer switch)

ตารางที่ 10 ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขในสัตว์ปีกพ่อแม่พันธุ์

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. การระบายอากาศและความสะอาดของโรงเรือน	1) ฝ้าม่านกันลมในโรงเรือนสัตว์ปีกพ่อแม่พันธุ์ ในช่วงกลางวันที่อากาศร้อนต้องม้วนขึ้น เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก 2) ต้องกวาดหยากไย่ ฝุ่นละอองที่เกาะอยู่ตามตาข่าย และภายในโรงเรือนออกให้หมด เพื่อช่วยให้ลมพัดผ่านได้สะดวก
2. วัสดุรองพื้นเปียกชื้น มีกลิ่นแก๊สแอมโมเนีย	1) วัสดุรองพื้นควรปูหนาไม่น้อยกว่า 5 ซม. ต้องมีการกลับวัสดุรองพื้นทุกๆ วัน โดยใช้คราดหรือมือเสือ หากมีกลิ่นเหม็น ต้องกลับวัสดุรองพื้นวันละ 2 - 3 ครั้ง หากวัสดุรองพื้นเปียก ต้องตักบริเวณที่เปียกแฉะออก แล้วเติมวัสดุใหม่เพื่อให้พื้นแห้ง และสะอาด 2) ควรสลับที่ระหว่างถังน้ำและถังอาหาร ช่วยลดปัญหาพื้นคอกเปียกชื้นได้

3. การฝึกแม่สัตว์ปีกให้ไข่ในรัง	การเลี้ยงแม่พันธุ์หากปล่อยให้ฟักตามธรรมชาติต้องเตรียมรังไข่ 1 ช่องต่อแม่ 1 ตัว แต่หากเก็บไข่เข้าตู้ฟัก ใช้รังไข่ 1 ช่อง ต่อแม่ 4 ตัว หากมีรังไข่ไม่เพียงพอจะทำให้ไข่ตามพื้นคอก และมีปัญหาการจิกไข่ ไข่แตกและเปลือกไข่สกปรก วิธีป้องกันที่ดีที่สุดคือต้องนำรังไข่เข้าไปตั้งไว้ในโรงเรือนก่อนที่แม่พันธุ์จะเริ่มไข่ 1 - 2 สัปดาห์ เพื่อให้รู้สถานที่วางไข่ และอาจใช้ลูกปิงปองวางล่อไว้ในรังไข่ ในระยะแรก หากมีแม่พันธุ์บางตัวไข่นอกรังไข่ผู้เลี้ยงต้องหมั่นเก็บไข่บนพื้นนอก
4. อัตราส่วนของถังน้ำและถังอาหาร	1) ถังน้ำขนาด 8 ลิตร 1 ถัง เลี้ยงสัตว์ปีกได้ 50 ตัว 2) ถังอาหารขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 นิ้ว 1 ถัง เลี้ยงสัตว์ปีกได้ 20 - 25 ตัว หากใช้อัตราส่วนน้อยกว่านี้จะมีปัญหาในเรื่องการแย่งอาหารกัน 3) หากใช้ถังน้ำ และถังอาหารมากเกินไป จะเปลืองทั้งงบประมาณและแรงงานในการทำความสะดวก รวมถึงทำให้พื้นที่ในการเลี้ยงสัตว์ปีกลดลง 4) ถังน้ำจะต้องล้างทำความสะอาดทุกวัน อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ถังอาหารควรทำความสะอาดอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
5. อัตราส่วนพ่อแม่พันธุ์	1) การผสมพันธุ์สัตว์ปีก ช่วงเก็บทดแทนพันธุ์ให้ใช้อัตราส่วนพ่อพันธุ์ 1 ตัว ต่อแม่พันธุ์ 5 ตัว หลังจากนั้นให้ใช้อัตราส่วนพ่อพันธุ์ลดลงเป็น 1 ตัว ต่อแม่พันธุ์ 7-10 ตัว สำหรับผลิตลูกสัตว์ปีกจำหน่ายให้กับเกษตรกร 2) การผสมฝูงใหญ่จะมีอัตราการผสมติดสูงกว่าการผสมฝูงเล็ก
6. การตรวจสอบอัตราการผสมติดของแต่ละคอก	หากพบอัตราการผสมติดในฟาร์มต่ำกว่ามาตรฐาน ควรมีการตรวจสอบอัตราการผสมติดแยกเป็นรายคอก โดยการหาเครื่องหมายบนไข่ฟักของแต่ละคอก ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าสัตว์ปีกพ่อแม่พันธุ์คอกใดมีปัญหาในการผสมติดต่ำ เพื่อช่วยในการพิจารณาคัดพ่อและแม่พันธุ์ออก
7. ความยาวและความเข้มของแสง	1) แม่พันธุ์ระยะไข่ ต้องการแสงวันละ 16 ชั่วโมง จึงต้องให้แสงสว่างเพิ่มโดยใช้นาฬิกาเปิด - ปิดไฟอัตโนมัติ (Timer switch) โดยเพิ่มจากแสงธรรมชาติ อีก 4 ชั่วโมงต่อวัน 2) ควรใช้หลอดไฟชนิดหลอดกลมขนาด 25 - 40 วัตต์ เพราะสัตว์ปีกไม่ต้องการแสงจ้าจนเกินไป โดยแสงที่จ้าเกินไปจะทำให้เกิดปัญหาเรื่องสัตว์ปีกจิกกัน หากใช้หลอดไฟนีออนต้องระวังไม่ให้แสงจ้าเกินไป หรือไม่ให้หลอดกระพริบปิด - เปิด ตลอดเวลา เพราะจะทำให้สัตว์ปีกเกิดความเครียดอย่างมาก
8. การทำวัคซีนและถ่ายพยาธิ	พ่อแม่พันธุ์สัตว์ปีกต้องมีการทำวัคซีนอหิวาต์, หลอดลมอักเสบ, นิวคาสเซิล ให้ครบตามโปรแกรมที่กำหนด ถ่ายพยาธิภายนอกและภายในทุก ๆ 3 เดือน เพื่อเป็นการป้องกันโรค และถ่ายทอดภูมิคุ้มกันโรคผ่านไข่ฟักไปยังลูกสัตว์ปีก (Parental immunity) ได้

9. การคัดสัตว์ปีกป่วย และ สัตว์ปีกไม่สมบูรณ์ออก	ต้องคัดทั้งพ่อแม่พันธุ์สัตว์ปีกที่ป่วย แคระแกร็น ไม่ให้ผลผลิตไข่ ออกทันทีเมื่อสังเกตเห็น จะทำให้ประหยัดทั้งงบประมาณ และไม่มีปัญหา เรื่องโรคในฟาร์ม
10. ปริมาณการให้อาหาร และการเสริมหญ้าสด	1) พ่อแม่พันธุ์สัตว์ปีกจะกินอาหารประมาณวันละ 100 - 120 กรัม/ตัว การให้อาหารในระยะพ่อแม่พันธุ์จะให้กินแบบเต็มที่แต่จะประหยัด การใช้อาหารได้โดยการคัดสัตว์ปีกที่ไม่ให้ไข่ออก 2) ควรมีการเสริมหญ้าสดให้กินทุกวันเพราะหญ้ามีวิตามินหลายชนิดที่ทำให้เปอร์เซ็นต์การฟักออกดีขึ้น
11. จำนวนครั้งของการเก็บไข่	ควรมีการเก็บไข่วันละ 3 - 4 ครั้ง เพื่อช่วยลดการบอบ แดง ร้าว และ ลดการปนเปื้อนของเชื้อโรค
12. ยาที่มีผลต่อการมีเชื้อของ สัตว์ปีก	การใช้ยาในกลุ่มของซัลฟาในพ่อแม่พันธุ์สัตว์ปีก จะทำให้อัตราการไข่ ลดลง และเปอร์เซ็นต์ไข่อ่อนต่ำ จึงมักจะหลีกเลี่ยงการใช้ยาในกลุ่มนี้ช่วง การให้ผลผลิต
13. อายุการให้ผลผลิตของ สัตว์ปีกพ่อแม่พันธุ์	1) แม่พันธุ์จะมีอายุการให้ผลผลิตไม่นาน 1 ปี (อายุ 1 ปี 6 เดือน) หลังจากนั้นจะทำการปลดทิ้งเพราะเมื่อสัตว์ปีกไข่ได้ 1 ปี จะหยุดผลิตไข่ ประมาณ 2 - 3 เดือน ไข่ที่ได้ในปีที่ 2 จะมีเปลือกบาง เปอร์เซ็นต์การฟัก ออกต่ำ 2) พ่อพันธุ์จะใช้ผสมพันธุ์นานประมาณ 1 ปี ถ้าใช้พ่อพันธุ์ที่มีอายุมาก จะมีปัญหาเรื่องการผสมติด และทำให้ได้ลูกที่ไม่แข็งแรง 3) การเลี้ยงพ่อ - แม่พันธุ์ที่มีอายุมากในฟาร์มจะมีปัญหาเรื่องการ จัดการเพราะสัตว์ที่มีอายุมากมักจะมีโรคบางอย่างแฝงอยู่
14. ปัญหาสัตว์ปีกป่วยหรือไม่ สมบูรณ์	1) ต้องแก้ไขโดยให้อาหารที่มีคุณภาพกินเต็มที่ 2) วัสดุรองพื้นต้องแห้ง และสะอาด 3) การระบายอากาศในโรงเรือนต้องดี 4) สัตว์ปีกป่วย สามารถรักษาได้ ด้วยยาของกลุ่มของ เอนโรฟลอกซาซิน หรือ แอมมอกซิซิลิน
15. การจดบันทึกข้อมูลการ ผลิต	1) ควรมีการจดบันทึกการผลิตไข่ในแต่ละวันทุกคอกหรือทุกตัว (สัตว์ ปีกทรงตัว) เพราะสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการคัดสัตว์ปีกออกจากฝูงได้ ถ้าอัตราการไข่ลดลงมากต้องคำนึงถึงต้นทุนในการผลิตด้วย 2) ข้อมูลที่ได้สามารถบอกถึงประสิทธิภาพการผลิตของพันธุ์สัตว์และ การจัดการฟาร์มได้

โปรแกรมวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์ปีก

ตารางที่ 11 โปรแกรมวัคซีนสำหรับไก่

อายุ	วัคซีนที่ใช้				
	มาเร็กซ์ (SC)	นิวคาสเซิล+หลอดลมอักเสบ (IN)	กัมโบโร (DW)	ฝีดาษไก่ (WW)	อหิวาต์ (IM)
1 วัน	✓				
7 - 10 วัน		✓	✓		
3 - 4 สัปดาห์		✓			
5 สัปดาห์				✓	
6 - 8 สัปดาห์		✓			
8 สัปดาห์					✓
ทุก 3 เดือน		✓			✓

หมายเหตุ : SC = Subcutaneous injection (การฉีดเข้าใต้ผิวหนัง), IN = Intranasal (การหยอดจมูก), DW = Drinking water (การละลายน้ำดื่ม), WW = Wing web (การแทงปีก), IM = Intramuscular injection (การฉีดเข้ากล้ามเนื้อ)

ตารางที่ 12 โปรแกรมวัคซีนสำหรับเป็ด

อายุ	วัคซีนที่ใช้		
	กาฬโรค (IM)	อหิวาต์ (IM/SC)	พาร์โว (SC)
3 - 4 สัปดาห์	✓		
8 สัปดาห์		✓	
10 - 12 สัปดาห์	✓	✓	✓
ทุก 3 เดือน		✓	
ทุก 6 เดือน	✓		

หมายเหตุ : IM = Intramuscular injection (การฉีดเข้ากล้ามเนื้อ), SC = Subcutaneous injection (การฉีดเข้าใต้ผิวหนัง)

ข้อควรคำนึงก่อนการทำวัคซีนสัตว์ปีก

1. สุขภาพสัตว์ปีก ต้องสมบูรณ์แข็งแรง จึงจะตอบสนองต่อวัคซีนได้ดีที่สุด
2. คุณภาพของวัคซีน ต้องจัดเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสมตามฉลาก ทั้งก่อนทำและขณะทำวัคซีน รวมถึงศึกษารายละเอียดการทำวัคซีนตามคำแนะนำเฉพาะของวัคซีนแต่ละชนิด เพื่อให้วัคซีนมีประสิทธิภาพดีที่สุด
3. สภาพแวดล้อม ทำวัคซีนสัตว์ปีกในช่วงอากาศเย็นสบายและไม่มีลมโกรกเพื่อไม่ให้เกิดความเครียด
4. ใช้วัคซีนตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีโรคระบาดเกิดขึ้นแล้ว หรือเกิดโรคระบาดในบริเวณใกล้เคียง

คะแนนตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนสัตว์พันธุ์ดี (แยกรายชนิดสัตว์) 30 คะแนน
รายชนิดสัตว์ปีก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่	หน่วยงาน	ข้อ 1 ร้อยละการมี เชื้อของไข่ที่เข้าฟัก (5 คะแนน)	ข้อ 2 ร้อยละการ ฟักออกของไข่มีเชื้อ (10 คะแนน)	ข้อ 3 ร้อยละ การสูญเสียลูก (5 คะแนน)	ข้อ 4 จำนวน ลูกต่อแม่ต่อปี (10 คะแนน)	รวม 30 คะแนน	เทียบ 100 คะแนน	พิเศษ คะแนน	เกรด กลุ่ม
1	ศูนย์วิจัยฯ อุดรธานี	5.00	10.00	5.00	10.00	30.00	100.00	100	A
2	ศูนย์วิจัยฯ พิษณุโลก	5.00	10.00	5.00	10.00	30.00	100.00	100	A
3	ศูนย์วิจัยฯ พะเยา	5.00	9.00	5.00	10.00	29.00	96.67	97	A
4	ศูนย์วิจัยฯ นครสวรรค์	5.00	9.00	5.00	10.00	29.00	96.67	97	A
5	ศูนย์วิจัยฯ ระยอง	4.00	10.00	5.00	10.00	29.00	96.67	97	A
6	ศูนย์วิจัยฯ เชียงใหม่	4.00	9.50	5.00	10.00	28.50	95.00	95	A
7	ศูนย์วิจัยฯ สุราษฎร์ธานี	5.00	9.00	5.00	9.50	28.50	95.00	95	A
8	ศูนย์วิจัยฯ กระบี่	5.00	9.00	5.00	9.00	28.00	93.33	93	A
9	ศูนย์วิจัยฯ ศรีสะเกษ	5.00	7.00	5.00	10.00	27.00	90.00	90	B
10	ศูนย์วิจัยฯ บุรีรัมย์	4.00	8.00	5.00	10.00	27.00	90.00	90	B
11	ศูนย์วิจัยฯ เทพา	5.00	10.00	5.00	7.00	27.00	90.00	90	B
12	ศูนย์วิจัยฯ นราธิวาส	3.00	10.00	5.00	9.00	27.00	90.00	90	B
13	ศูนย์วิจัยฯ สัตว์ปีก	4.17	8.67	5.00	8.67	26.50	88.33	88	B
14	ศูนย์วิจัยฯ เลย	4.00	7.00	5.00	10.00	26.00	86.67	87	B
15	ศูนย์วิจัยฯ สกลนคร	5.00	8.00	3.00	10.00	26.00	86.67	87	B
16	ศูนย์วิจัยฯ นครพนม	5.00	8.00	5.00	8.00	26.00	86.67	87	B
17	ศูนย์วิจัยฯ จันทบุรี	4.00	6.00	4.00	10.00	24.00	80.00	80	C
18	ศูนย์วิจัยฯ พะนัง	4.00	8.00	2.00	10.00	24.00	80.00	80	C
19	ศูนย์วิจัยฯ ท่าพระ	3.33	6.33	5.00	8.67	23.33	77.78	78	C
20	ศูนย์วิจัยฯ นครศรีธรรมราช	3.00	5.00	5.00	10.00	23.00	76.67	77	C
21	ศูนย์วิจัยฯ สระแก้ว	4.00	7.50	5.00	3.50	20.00	66.67	67	C
22	ศูนย์วิจัยฯ อุบลราชธานี	4.00	5.00	5.00	6.00	20.00	66.67	67	C
23	ศูนย์วิจัยฯ แม่ฮ่องสอน	4.00	4.00	5.00	7.00	20.00	66.67	67	C

หมายเหตุ : เกรด A = 92 คะแนนขึ้นไป
 เกรด B = 82-91 คะแนน
 เกรด C = ต่ำกว่า 82 คะแนน

รายละเอียดตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนสัตว์พันธุ์ดี (แยกรายชนิดสัตว์) 30 คะแนน
รายละเอียดตัวชี้วัดกลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก ประจำปีงบประมาณ 2567

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ร้อยละการมีเชื้อของไข่ที่เข้าฟัก

หน่วยวัด : ร้อยละ

น้ำหนัก : 5 คะแนน

คำอธิบาย : ร้อยละการมีเชื้อของไข่ที่เข้าฟัก หมายถึง จำนวนไข่มีเชื้อ เมื่อเทียบกับจำนวนไข่ที่เข้าฟัก

สูตรการคำนวณ :

ร้อยละการมีเชื้อของไข่ที่เข้าฟัก				
รอบ 6 เดือน	% มีเชื้อ	=	$\frac{\text{จำนวนไข่มีเชื้อสะสม (รอบ 6 เดือน)}}{\text{จำนวนไข่เข้าฟักสะสม (รอบ 6 เดือน)}} \times 100$	
ร้อยละการมีเชื้อของไข่ที่เข้าฟัก				
รอบ 12 เดือน	% มีเชื้อ	=	$\frac{\text{จำนวนไข่มีเชื้อสะสม (รอบ 12 เดือน)}}{\text{จำนวนไข่เข้าฟักสะสม (รอบ 12 เดือน)}} \times 100$	

เกณฑ์การให้คะแนน : ไข่พื้นเมือง, ไข่ไข่, เป็ดเทศ และเป็ดไข่

ชื่อตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0
ร้อยละการมีเชื้อของไข่ที่เข้าฟัก	< 60.0	60.0-69.9	70.0-79.9	80.0-89.9	90 ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนน : ห่าน

ชื่อตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0
ร้อยละการมีเชื้อของไข่ที่เข้าฟัก	< 55.0	55.0-64.9	65.0-74.9	75.0-84.9	85 ขึ้นไป

หมายเหตุ : ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นกับการจัดการฟาร์ม เช่น ภัยพิบัติธรรมชาติ การเกิดโรคระบาดในสัตว์ อันเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถดำเนินการผลิตได้ตามแผนที่กำหนด จะไม่นำผลการดำเนินงานมาใช้ในการประเมินในครั้งนี้

แหล่งข้อมูล / วิธีการจัดเก็บข้อมูล : รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ของศูนย์วิจัยฯ ที่เลี้ยงสัตว์ปีก และส่งมายังสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เป็นประจำทุกเดือน

ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นายเจนรงค์ คำมุงคุณ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ผู้จัดเก็บข้อมูล : ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ร้อยละการฟักออกของไข่มีเชื้อ

หน่วยวัด : ร้อยละ

น้ำหนัก : 10 คะแนน

คำอธิบาย : ร้อยละการฟักออกของไข่มีเชื้อ หมายถึง จำนวนลูกเกิด เมื่อเทียบกับจำนวนไข่มีเชื้อ

สูตรการคำนวณ :

ร้อยละการฟักออกของไข่มีเชื้อ		
รอบ 6 เดือน	% การฟักออก	$= \frac{\text{จำนวนลูกเกิด (รอบ 6 เดือน)} \times 100}{\text{จำนวนไข่มีเชื้อสะสม (รอบ 6 เดือน)}}$
ร้อยละการฟักออกของไข่มีเชื้อ		
รอบ 12 เดือน	% การฟักออก	$= \frac{\text{จำนวนลูกเกิด (รอบ 12 เดือน)} \times 100}{\text{จำนวนไข่มีเชื้อสะสม (รอบ 12 เดือน)}}$

เกณฑ์การให้คะแนน :

ชื่อตัวชี้วัด	ระดับคะแนน									
	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0
ร้อยละการฟักออกของไข่มีเชื้อ	< 53.0	53.0-56.9	57.0-60.9	61.0-64.9	65.0-68.9	69.0-72.9	73.0-76.9	77.0-80.9	81.0-84.9	85.0 ขึ้นไป

หมายเหตุ : ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นกับการจัดการฟาร์ม เช่น ภัยพิบัติธรรมชาติ การเกิดโรคระบาดในสัตว์ อันเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถดำเนินการผลิตได้ตามแผนที่กำหนด จะไม่นำผลการดำเนินงานมาใช้ในการประเมินในครั้งนี้

แหล่งข้อมูล / วิธีการจัดเก็บข้อมูล : รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ของศูนย์วิจัยฯ ที่เลี้ยงสัตว์ปีก และส่งมายังสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เป็นประจำทุกเดือน

ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นายเจนรงค์ คำมุงคุณ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ผู้จัดเก็บข้อมูล : ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ
นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ตัวชี้วัดที่ 2.3 ร้อยละการสูญเสียของลูก

หน่วยวัด : ร้อยละ

น้ำหนัก : 5 คะแนน

คำอธิบาย : ร้อยละการสูญเสียของลูก หมายถึง จำนวนการสูญเสียของลูก เมื่อเทียบกับผลผลิตลูกเกิด

สูตรการคำนวณ :

ร้อยละการสูญเสียของลูก	
รอบ 6 เดือน	$\% \text{ การสูญเสียของลูก} = \frac{\text{จำนวนลูกตายสะสม} + \text{จำนวนลูกค้ำทิ้งสะสม (รอบ 6 เดือน)}}{\text{ผลผลิตลูกเกิดสะสม (รอบ 6 เดือน)}} \times 100$
ร้อยละการสูญเสียของลูก	
รอบ 12 เดือน	$\% \text{ การสูญเสียของลูก} = \frac{\text{จำนวนลูกตายสะสม} + \text{จำนวนลูกค้ำทิ้งสะสม (รอบ 12 เดือน)}}{\text{ผลผลิตลูกเกิดสะสม (รอบ 12 เดือน)}} \times 100$

เกณฑ์การให้คะแนน :

ชื่อตัวชี้วัด	ระดับคะแนน				
	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0
ร้อยละการสูญเสียของลูก	7.0 ขึ้นไป	6.0-6.9	5.0-5.9	4.0-4.9	< 4

หมายเหตุ : ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นกับการจัดการฟาร์ม เช่น ภัยพิบัติธรรมชาติ การเกิดโรคระบาดในสัตว์ อันเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถดำเนินการผลิตได้ตามแผนที่กำหนด จะไม่นำผลการดำเนินงานมาใช้ในการประเมินในครั้งนี้

แหล่งข้อมูล / วิธีการจัดเก็บข้อมูล : รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ของศูนย์วิจัยฯ ที่เลี้ยงสัตว์ปีก และส่งมายังสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เป็นประจำทุกเดือน

ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นายเจนรงค์ คำมุงคุณ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ผู้จัดเก็บข้อมูล : ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ตัวชี้วัดที่ 2.4 จำนวนลูกต่อแม่ต่อปี

หน่วยวัด : ตัวต่อแม่ต่อปี

น้ำหนัก : 10 คะแนน

คำอธิบาย : จำนวนลูกต่อแม่ต่อปี หมายถึง ผลผลิตลูกเกิด เมื่อเทียบกับเป้าหมายแม่พันธุ์ของสัตว์ปีกแต่ละชนิด (ไก่พื้นเมือง 55 ตัว/แม่/ปี, ไก่โรตไทย 100 ตัว/แม่/ปี, เป็ดเทศ 55 ตัว/แม่/ปี, เป็ดไข่ 110 ตัว/แม่/ปี, เป็ดเนื้อ 20 ตัว/แม่/ปี, ห่าน 25 ตัว/แม่/ปี, นกกระทา 100 ตัว/แม่/ปี)

สูตรการคำนวณ :

จำนวนลูกต่อแม่ต่อปี	
รอบ 6 เดือน	= <u>ผลผลิตลูกเกิดสะสม (รอบ 6 เดือน)</u> เป้าหมายแม่พันธุ์ (รอบ 6 เดือน)
จำนวนลูกต่อแม่ต่อปี	
รอบ 12 เดือน	= <u>ผลผลิตลูกเกิดสะสม (รอบ 12 เดือน)</u> เป้าหมายแม่พันธุ์ (รอบ 12 เดือน)

เกณฑ์การให้คะแนน :

ชื่อตัวชี้วัด	ระดับคะแนน									
	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0
จำนวนลูกต่อแม่ต่อปี										
ไก่พื้นเมือง	< 15	15.0-19.9	20.0-24.9	25.0-29.9	30.0-34.9	35.0-39.9	40.0-44.9	45.0-49.9	50.0-54.9	55 ขึ้นไป
ไก่โรตไทย	< 60	60.0-64.9	65.0-69.9	70.0-74.9	75.0-79.9	80.0-84.9	85.0-89.9	90.0-94.9	95.0-99.9	100 ขึ้นไป
เป็ดเทศ	< 15	15.0-19.9	20.0-24.9	25.0-29.9	30.0-34.9	35.0-39.9	40.0-44.9	45.0-49.9	50.0-54.9	55 ขึ้นไป
เป็ดไข่	< 70	70.0-74.9	75.0-79.9	80.0-84.9	85.0-89.9	90.0-94.9	95.0-99.9	100.0-104.9	105.0-109.9	110 ขึ้นไป
ห่าน	< 5	5.0-7.4	7.5-9.9	10.0-12.4	12.5-14.9	15.0-17.4	17.5-19.9	20.0-22.4	22.5-24.9	25 ขึ้นไป

หมายเหตุ : ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นกับการจัดการฟาร์ม เช่น ภัยพิบัติธรรมชาติ การเกิดโรคระบาดในสัตว์ อันเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถดำเนินการผลิตได้ตามแผนที่กำหนด จะไม่นำผลการดำเนินงานมาใช้ในการประเมินในครั้งนี้

แหล่งข้อมูล / วิธีการจัดเก็บข้อมูล : รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ของศูนย์วิจัยฯ ที่เลี้ยงสัตว์ปีก และส่งมายังสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เป็นประจำทุกเดือน

ผู้กำกับดูแลตัวชีวิต	: นายเจนรงค์ คำมุงคุณ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106
ผู้จัดเก็บข้อมูล	: ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106
	นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

แหล่งข้อมูล / วิธีการจัดเก็บข้อมูล : รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ของศูนย์วิจัยฯ ที่เลี้ยงสัตว์ปีก และส่งมายังสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เป็นประจำทุกเดือน

ผู้กำกับดูแลตัวชีวิต	: นายเจนรงค์ คำมุงคุณ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106
ผู้จัดเก็บข้อมูล	: ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106
	นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ตัวชีวิตที่ 2.5 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน

หน่วยวัด : -

น้ำหนัก : -

คำอธิบาย : การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน โดยตัดยอดรายงานทุกวันที่ 25 ของเดือน และจัดส่งให้กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก ภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน โดยพิจารณาจากวันที่ส่งรายงานทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ breeding6@dld.go.th

เกณฑ์การให้คะแนน : -

หมายเหตุ : หากส่งรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนล่าช้า (หลังวันที่ 10 ของทุกเดือน) จะถูกหักคะแนนเดือนละ 1 คะแนน

แหล่งข้อมูล / วิธีการจัดเก็บข้อมูล : รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ของศูนย์วิจัยฯ ที่เลี้ยงสัตว์ปีก และส่งมายังสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เป็นประจำทุกเดือน

ผู้กำกับดูแลตัวชีวิต	: นายเจนรงค์ คำมุงคุณ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106
ผู้จัดเก็บข้อมูล	: ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106
	นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ	เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ตัวชี้วัดที่ 2.6 การสรุปรายงานสมรรถภาพการผลิต

หน่วยวัด : -

น้ำหนัก : -

คำอธิบาย : การสรุปรายงานสมรรถภาพการผลิตสัตว์ปีกตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยในรอบ 6 เดือน ให้รายงานสมรรถภาพการผลิตของฝูงพ่อแม่พันธุ์ และรอบ 12 เดือน ให้รายงานสมรรถภาพการผลิตของฝูงทดแทน จัดส่งให้กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก ภายในวันที่ 10 ของเดือน มีนาคม และกันยายน โดยพิจารณาจากวันที่ส่งรายงานทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ breeding6@dld.go.th

เกณฑ์การให้คะแนน : -

หมายเหตุ : หากจัดส่งสรุปรายงานสมรรถภาพการผลิตสัตว์ปีกล่าช้า (หลังวันที่ 10 ของเดือนมีนาคม และกันยายน) จะถูกหักคะแนนวันละ 1 คะแนน

แหล่งข้อมูล / วิธีการจัดเก็บข้อมูล : รวบรวมข้อมูลจากการจัดส่งสรุปรายงานสมรรถภาพการผลิตสัตว์ปีก รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ของศูนย์วิจัยฯ ที่เลี้ยงสัตว์ปีก และส่งมายังกลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก

ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นายเจนรงค์ คำมุงคุณ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ผู้จัดเก็บข้อมูล : ว่าที่ร้อยตรีคุณานนต์ วงศ์เทศ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

นายอนุพงษ์ หงษ์บุญ

เบอร์ติดต่อ : 0 2501 3186 ต่อ 106

ขั้นตอนและเอกสารประกอบการขออนุมัติคัดและจำหน่ายสัตว์ปีก

1. ขั้นตอนการจำหน่าย

- 1.1 จัดทำสมุดควบคุมการจูงสัตว์พันธุ์และมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน พร้อมประกาศรายชื่อเกษตรกรตามลำดับการจูง พร้อมปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
- 1.2 สัตว์ปีกให้ดำเนินการจำหน่าย ตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง บัญชีราคาจำหน่ายสัตว์พันธุ์คัดออก สัตว์คัดออก ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ พ.ศ.2560 ประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2560
- 1.3 แจ้งเกษตรกรให้มาซื้อสัตว์ตามลำดับการจูง ในกรณีที่เกษตรกรไม่ติดต่อหรือไม่มารับสัตว์ภายใน 7 วันทำการ ให้เรียกเกษตรกรลำดับถัดไปแทน
- 1.4 แจ้งเกษตรกรเรื่องการเตรียมรถ และอุปกรณ์ในการเคลื่อนย้ายสัตว์
- 1.5 แจ้งเกษตรกรเรื่องการเตรียมเอกสารเพื่อขอเคลื่อนย้ายสัตว์ และให้ดำเนินการตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการเคลื่อนย้ายสัตว์ต้องดำเนินการตามระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการอนุญาต การตรวจโรคและการทำลายเชื้อโรค ในการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2546
- 1.6 หน่วยงานส่งมอบสัตว์ให้แก่เกษตรกร ภายหลังที่เกษตรกรได้ชำระเงินถูกต้องครบถ้วนตามจำนวนแล้ว และสามารถเคลื่อนย้ายสัตว์ได้ทันที
- 1.6 ให้คำแนะนำ แจกเอกสาร หรือคู่มือการเลี้ยงสัตว์ชนิดนั้นๆ ให้เกษตรกรผู้ซื้อสัตว์
- 1.7 หน่วยงานจัดทำรายงานผลการจำหน่ายสัตว์มายังกรมปศุสัตว์ ภายใน 1 เดือน หลังการจำหน่ายเคลื่อนย้ายสัตว์

2. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- 2.2 คำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ 845/2560 เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมปศุสัตว์ในการจำหน่ายสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ สัณ ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2560
- 2.3 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง บัญชีราคาจำหน่ายสัตว์พันธุ์คัดออก สัตว์คัดออก ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ พ.ศ. 2560 ประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2560
- 2.4 คำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่...../..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบหาข้อเท็จจริง (คัดสัตว์) และคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์ สัณ ณ วันที่.....

3. เอกสารประกอบการขออนุมัติคัดและจำหน่าย

- 3.1 กรณีผู้อำนวยการสำนักฯ มีอำนาจอนุมัติ
เอกสารประกอบการรายงานผลการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) เพื่อขออนุมัติจำหน่าย ดังนี้
 1. รายงานผลการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ของคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ตามคำสั่ง
 2. รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีพัสดุชำรุด
 3. บันทึกขออนุมัติคัดสัตว์ปีก พร้อมบัญชีคัดสัตว์ (สัตว์พันธุ์คัดออก/สัตว์คัดออก)
 4. สำเนาคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ลงวันที่ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) และคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์

เอกสารประกอบการรายงานผลการจำหน่ายสัตว์ปีก ดังนี้

1. สำเนารายงานผลการจำหน่ายสัตว์ของคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์
2. สำเนาใบนำส่งรายได้แผ่นดิน (ใบนำฝากเงิน Pay-in Slip, นส. ๐๑, นส. ๐๒, ใบเสร็จรับเงิน, ใบนำส่งเงินรายได้ ตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยเงินรายได้ฯ (60/40))
3. สำเนาบัญชีคัตสัตว์ (สัตว์พันธุ์คัดออก/สัตว์คัดออก) /บัญชีการจำหน่าย/บัญชีหน้าคอก ที่ลงหมายเหตุการจำหน่ายออกจากบัญชี/ทะเบียนแล้ว
4. สำเนาแจ้ง ส.ต.ง. ภูมิภาค (ทุกกรณีที่จำหน่ายสัตว์) กรณีหน่วยงานรวบรวมแจ้งทุกสิ้นเดือนให้รายงานฯ ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการดำเนินการแจ้ง ส.ต.ง. ภูมิภาคทราบ
5. เรื่องเดิมที่สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์อนุมัติคัดและจำหน่าย/หนังสืออนุมัติคัดและจำหน่าย

3.2 กรณีผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ มีอำนาจอนุมัติ

เอกสารประกอบการรายงานผลการจำหน่ายสัตว์ปีก ดังนี้

1. สำเนารายงานผลการจำหน่ายสัตว์ของคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์
2. สำเนาใบนำส่งรายได้แผ่นดิน (ใบนำฝากเงิน Pay-in Slip, นส. ๐๑, นส. ๐๒, ใบเสร็จรับเงิน, ใบนำส่งเงินรายได้ ตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยเงินรายได้ฯ (60/40))
3. สำเนาบัญชีคัตสัตว์ (สัตว์พันธุ์คัดออก/สัตว์คัดออก) /บัญชีการจำหน่าย/บัญชีหน้าคอก ที่ลงหมายเหตุ การจำหน่ายออกจากบัญชี/ทะเบียนแล้ว
4. สำเนาแจ้ง ส.ต.ง. ภูมิภาค (ทุกกรณีที่จำหน่ายสัตว์) กรณีหน่วยงานรวบรวมแจ้งทุกสิ้นเดือนให้รายงานฯ ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการดำเนินการแจ้ง ส.ต.ง. ภูมิภาคทราบ
5. สำเนารายงานผลการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ของคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ตามคำสั่ง..... พร้อมรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีพัสดุชำรุด
6. สำเนาบันทีกขออนุมัติคัดสัตว์ปีก
7. สำเนาคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ลงวันที่ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) และคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์วิจัย โทร/โทรสาร.....

ที่ กษ..... วันที่

เรื่อง รายงานผลการสอบหาข้อเท็จจริง(การคัดสัตว์) เพื่อขออนุมัติจำหน่าย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

ด้วยศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์..... มีความประสงค์ขออนุมัติจำหน่าย
..... จำนวน ตัว เนื่องจาก..... ดังนี้

1.(ชนิดสัตว์/ประเภท/อายุ)..... จำนวน ตัว ราคาประเมินชั้น
ต่ำ บาท

2.(ชนิดสัตว์/ประเภท/อายุ)..... จำนวน ตัว ราคาประเมินชั้น
ต่ำ บาท

รวมราคาประเมินชั้นต่ำ บาท และได้แนบเอกสารประกอบการพิจารณา ดังนี้

- ☒ 1. รายงานผลการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ของคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ลงวันที่
- ☒ 2. รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีพัสดุชำรุด
- ☒ 3. บันทึกขออนุมัติคัดสัตว์ปีก พร้อมบัญชีคัดสัตว์ (สัตว์พันธุ์คัดออก/สัตว์คัดออก)
- ☒ 4. สำเนาคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ลงวันที่ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) และคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์วิจัย โทร/โทรสาร.....

ที่ กษ วันที่

เรื่อง รายงานผลการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งที่ ลงวันที่ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) และคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์ เพื่อให้การดำเนินการคัดสัตว์และจำหน่ายสัตว์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น

คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ได้ดำเนินการคัดสัตว์ปีกเพื่อจำหน่าย เป็น.....(สัตว์พันธุ์คัดออก/สัตว์คัดออก).. เนื่องจาก..... รวมจำนวน..... ตัว ดังรายละเอียดบัญชีคัดสัตว์ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

.....ประธาน

กรรมการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

.....กรรมการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

.....กรรมการ

(.....)

ตำแหน่ง.....

☒ เห็นชอบ/อนุมัติ

☒ ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการต่อไป

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย.....

รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีพัสดุชำรุด

ส่วนราชการ กรมปศุสัตว์

หน่วยงาน ศูนย์วิจัยและ

.....

ที่	วัน เดือน ปี ที่ได้มา	ชื่อยี่ห้อ ชนิด แบบขนาด และ ลักษณะ		ได้มาต่อหน่วย			จำนวนขอคัด (ตัว)	น้ำหนักปัจจุบัน (กก.)	ประเมินราคา จำหน่าย (บาท)	ใช้มา นาน ประมาณ (ปี/ เดือน/ สัปดาห์)	ใช้ ประจำที่	สภาพ ปัจจุบัน และ สาเหตุ ชำรุด	หมายเหตุ
	(วันเกิด)	ชนิด/ พันธุ์	เพศ	จำนวน (ตัว)	อายุ (สัปดาห์)	ราคาต่อ หน่วย (บาท)							
1													
2													
รวม													

คณะกรรมการตรวจสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์)

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

ตำแหน่ง

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

ตำแหน่ง

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

ตำแหน่ง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ ศูนย์วิจัย _____ โทร/โทรสาร _____

ที่ กษ _____ วันที่ _____

เรื่อง ขออนุมัติคัดสัตว์ปีก _____

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย..... ผ่าน หัวหน้างานผลิตสัตว์

ด้วยงานผลิตสัตว์ปีก ศูนย์วิจัย..... มีความประสงค์ขออนุมัติคัดสัตว์ปีก
ดังนี้

๑. อายุ สัปดาห์ จำนวน ตัว

๒. อายุ สัปดาห์ จำนวน ตัว

เพื่อจำหน่ายเป็น...(สัตว์พันธุ์คัดออก/สัตว์คัดออก).. เนื่องจาก..... รายละเอียด
ตามบัญชีที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

.....
(.....)

แจ้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (การคัดสัตว์) ตามคำสั่งที่ ลงวันที่
..... ดำเนินการต่อไป

(.....)
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย.....
วันที่.....

บัญชีคัตสัตว์ปีก (สัตว์พันธุ์คัตออก/สัตว์คัตออก)

ศูนย์วิจัยและ.....

ที่	ชนิดสัตว์	พันธุ์	เพศ	อายุ (สัปดาห์)	วัน เดือน ปี (เกิด)	จำนวน (ตัว/ฟอง)	น้ำหนัก (ก.ก)	ราคาประเมินขั้นต่ำ (บาท)	เหตุผลการคัตออก
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
รวม									

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... โทร.....

ที่..... กษ ๐๖๐๕..... วันที่.....

เรื่อง..... รายงานผลการจำหน่ายสัตว์ปีก.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

ตามที่ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์/ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ..... อนุมัติให้
ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์..... จำหน่ายสัตว์.....อายุ เพศ..... จำนวน..... ตัว ในราคา
ประเมินขั้นต่ำ บาท เมื่อวันที่..... ตามหนังสือที่ กษ 0605/..... ลงวันที่ ศูนย์
วิจัยฯ ได้ดำเนินการจำหน่ายสัตว์ปีกแยกตามประเภท ดังนี้

1.(ชนิดสัตว์/ประเภท/อายุ).....จำหน่ายพันธุ์ จำนวน..... ตัว จำหน่ายคัดออก จำนวน.....ตัว
 2.(ชนิดสัตว์/ประเภท/อายุ).....จำหน่ายพันธุ์ จำนวน..... ตัว จำหน่ายคัดออก จำนวน.....ตัว
- รวมเป็นเงิน บาท ได้นำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินและหมายเหตุออกจากบัญชีเรียบร้อยแล้ว
และได้แนบเอกสารตามรายละเอียด ดังนี้

- ☒ 1. สำเนารายงานผลการจำหน่ายสัตว์ของคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์
- ☒ 2. สำเนาใบนำส่งรายได้แผ่นดิน (ใบนำฝากเงิน Pay-in Slip, นส.๐๑, นส.๐๒, ใบเสร็จรับเงิน, ใบนำส่งเงิน
รายได้ ตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยเงินรายได้ฯ)
- ☒ 3. สำเนาบัญชีคัดสัตว์ (สัตว์พันธุ์คัดออก/สัตว์คัดออก) /บัญชีการจำหน่าย/บัญชีหน้าคอก ที่ลงหมายเหตุ การ
จำหน่ายออกจากบัญชี/ ทะเบียน แล้ว
- ☒ 4. สำเนาแจ้ง ส.ต.ง. ภูมิภาค (ทุกกรณีที่จำหน่ายสัตว์) กรณีหน่วยงานรวบรวมแจ้งทุกสิ้นเดือน ให้รายงาน
ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการดำเนินการแจ้ง ส.ต.ง. ภูมิภาคทราบ
- ☒ 5. เรื่องเดิมที่สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์/ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ..... อนุมัติคัดและจำหน่าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....โทร.....

ที่..... กษ ๐๖๐๕..... วันที่.....

เรื่อง รายงานผลการจำหน่ายสัตว์ปีก.....

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ.....

ตามที่ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์/ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ..... อนุมัติให้
ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์..... จำหน่ายสัตว์ปีก...(ชนิดพันธุ์).....อายุ เพศ..... จำนวน..... ตัว
ในราคาประเมินขั้นต่ำ บาท เมื่อวันที่..... ตามหนังสือที่ กษ 0605/..... ลงวันที่
..... ศูนย์วิจัยฯ ได้ดำเนินการจำหน่ายสัตว์ปีกแยกตามประเภท ดังนี้

1.(ชนิดสัตว์/ประเภท/อายุ).....จำหน่ายพันธุ์ จำนวน..... ตัว จำหน่ายคัดออก จำนวน.....ตัว

2.(ชนิดสัตว์/ประเภท/อายุ).....จำหน่ายพันธุ์ จำนวน..... ตัว จำหน่ายคัดออก จำนวน.....ตัว

รวมเป็นเงิน บาท

คณะกรรมการจำหน่ายได้ดำเนินการจำหน่ายแล้ว โดยจำหน่ายได้เป็นเงิน.....บาท นำเงินส่ง
เป็นรายได้แผ่นดินและหมายเหตุออกจากบัญชีเรียบร้อยแล้ว ส่วนที่เหลือจำนวน.....ตัว จะรายงานเพื่อขอจำหน่าย
ในครั้งต่อไป **(กรณีจำหน่ายไม่หมดในคราวเดียวกัน)**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ

(.....)

☐ ทราบ

☐ ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการต่อไป

.....

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ.....

บัญชีการจำหน่ายสัตว์ ผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ ของศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์.....

ที่	ชนิดสัตว์	พันธุ์	เพศ	วันเกิด	วันที่จำหน่าย	อายุ (สัปดาห์)	น้ำหนัก (ก.ก.)	ราคา จำหน่าย (บาท)	จำหน่าย ให้แก่	สาเหตุการ จำหน่าย	จำนวน (ตัว/ ฟอง)	ใบเสร็จรับเงิน		หมายเหตุ
												เล่มที่	เลขที่	
								รวมเป็นเงินทั้งสิ้น						

คณะกรรมการจำหน่ายสัตว์ประกอบด้วย

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ
(.....)

ตำแหน่ง

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

ตำแหน่ง

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)

ตำแหน่ง

ที่ กษ ๐๖๐๕. /.....

.....

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์

ตำบล..... อำเภอ

.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์

.....

เรื่อง รายงานการจำหน่ายสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ ออกจากบัญชี

เรียน ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดิน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการจำหน่ายสัตว์ปีก จำนวน ๑ ชุด

ด้วยศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์.....ได้ดำเนินการจำหน่ายสัตว์ปีก...(ชนิด
พันธุ์)..... ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ รวมจำนวน ตัว ได้เป็นเงิน
บาท (.....) ได้นำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินและหมายเหตุการจำหน่ายออกจากบัญชี
เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย.....

โทร/โทรสาร .

E-mail

แบบบันทึกยอดสัตว์ประจำวัน

[illegible]

สมุดบันทึกยอดสัตว์ประจำเดือน.....

[illegible]

[illegible]

บันทึกการใช้อาหาร

[illegible]

[illegible]

ทะเบียนคุมวัสดุวิทยาศาสตร์และเวชภัณฑ์

ชื่อวัสดุ/เวชภัณฑ์.....

[illegible]

สมัครไป.....

[illegible]

สมุดบันทึกการฝึกไข่.....

[illegible]

หมายเหตุ: % ฟักออก 1 = % ฟักออกจากไข่มีเชื้อ

% ฟักออก 1 = % ฟักออกจากไข่เข้าฟักทั้งหมด

บัญชีของซื้อลูกสัตว์ปีก

ชนิดสัตว์ปีก.....

[illegible]

คำสั่งกรมปศุสัตว์
ที่ ๘๔๕ /๒๕๖๐

เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมปศุสัตว์ในการจำหน่ายสัตว์
ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์

โดยที่เป็นการสมควร เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์
ที่มีการเลี้ยงในศูนย์วิจัยฯ ในสังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและ
การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบมาตรา ๑๔ แห่งพระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบ ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ ในสังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ มีอำนาจแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ
ในการตรวจสอบพัสดุ เกี่ยวกับสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ที่มีการเลี้ยงในศูนย์วิจัยฯ ซึ่งมีใช้
เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ ให้ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ ในสังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ มีอำนาจอนุมัติ ดังต่อไปนี้

(๑) จำหน่าย (กรณีสัตว์ตาย) สัตว์ปีก และสัตว์เล็กที่เกิดจากพ่อแม่พันธุ์

(๒) จำหน่าย (กรณีการขาย) สัตว์ปีก ลูกโคนมเพศผู้อายุไม่เกิน ๑ เดือน และสัตว์เล็กที่เกิดจาก
พ่อแม่พันธุ์ รวมถึงผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ปีก สัตว์เล็ก และสัตว์ใหญ่

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ มีอำนาจอนุมัติ ดังต่อไปนี้

(๑) จำหน่าย (กรณีสัตว์ตาย) สัตว์เล็กที่เป็นพ่อแม่พันธุ์

(๒) จำหน่าย (กรณีการขาย) สัตว์ปีก และสัตว์เล็กที่เป็นพ่อแม่พันธุ์

(๓) จำหน่าย (กรณีโอน) สัตว์ปีก และสัตว์เล็ก ให้แก่หน่วยงานของรัฐ หรือองค์การสาธารณกุศล
ตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร รวมถึงการโอนภายในหน่วยงานกรมปศุสัตว์

(๔) โอนสัตว์ปีกและสัตว์เล็ก ให้แก่หน่วยงานภายในกรมปศุสัตว์

(๕) โอนสัตว์ใหญ่ ให้แก่หน่วยงานในสังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

ข้อ ๔ ราคาขายสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ ให้เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

/ข้อ ๖...

-๒-

ข้อ ๕ เมื่อได้ดำเนินการเกี่ยวกับสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ตามข้อ ๒ และข้อ ๓ แล้ว
ให้รายงานผลการดำเนินการให้กรมปศุสัตว์ทราบ

ข้อ ๖ การพัสดุใดที่กรมฯอนุมัติให้จำหน่ายก่อนวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และ
ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามวิธีการเดิมต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอภัย สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง บัญชีราคาจำหน่ายสัตว์พันธุ์คัดออก สัตว์คัดออก ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การจำหน่ายสัตว์พันธุ์คัดออก สัตว์คัดออก ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ มีความสอดคล้องกับราคาสัตว์ในสภาวะการณ์ในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรกำหนดราคาสัตว์พันธุ์คัดออก สัตว์คัดออก ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ให้เหมาะสมกับราคาที่แท้จริงในปัจจุบัน

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง บัญชีราคาจำหน่ายสัตว์พันธุ์คัดออก สัตว์คัดออก ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ราคาสัตว์พันธุ์คัดออก

(๑) โคเนื้อ ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ตามเพศ และน้ำหนัก ดังนี้

(ก) โคพันธุ์ราห์มัน พันธุ์ตาก พันธุ์บินทร์บุรี พันธุ์ภูพาน

เพศผู้

หย่านมถึง ๖ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๒๐ บาท

มากกว่า ๖ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๑๐ บาท

เพศเมีย

หย่านมถึง ๑๐ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๔๐ บาท

มากกว่า ๑๐ - ๑๑ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๓๐ บาท

มากกว่า ๑๑ - ๑๒ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๒๐ บาท

มากกว่า ๑๒ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๑๐ บาท

(ข) โคพันธุ์พื้นเมือง

เพศผู้

หย่านมถึง ๖ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๙๐ บาท

มากกว่า ๖ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๘๐ บาท

เพศเมีย

หย่านมถึง ๙ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๑๐ บาท

มากกว่า ๙ - ๑๐ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๑๐๐ บาท

มากกว่า ๑๐ - ๑๑ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๙๐ บาท

มากกว่า ๑๑ ปี

ราคากิโลกรัมละ

๘๐ บาท

(๒) โคนม ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ตามเพศ และน้ำหนัก ดังนี้

(ก) โคพันธุ์ขาว - ดำ และโคนมพันธุ์ผสม

เพศเมีย

ราคากิโลกรัมละ

๑๐๐ บาท

เพศเมีย อุ่มท้อง

ราคาตัวละ

๓๖,๐๐๐ บาท

(ข) โคพันธุ์...

- ๒ -

(ข) โคพันธุ์ชาฮิวาล			
เพศผู้ ทุกอายุของโค	ราคากิโลกรัมละ	๕๐ บาท	
เพศเมีย ทุกอายุของโค	ราคากิโลกรัมละ	๑๐๐ บาท	
(๓) กระบือพื้นเมือง ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ตามเพศ และน้ำหนัก ดังนี้			
(ก) เพศผู้			
หย่านมถึง ๘ ปี	ราคากิโลกรัมละ	๑๒๐ บาท	
มากกว่า ๘ ปี	ราคากิโลกรัมละ	๑๑๐ บาท	
(ข) เพศเมีย			
หย่านมถึง ๑๐ ปี	ราคากิโลกรัมละ	๑๒๐ บาท	
มากกว่า ๑๐ - ๑๑ ปี	ราคากิโลกรัมละ	๑๑๐ บาท	
มากกว่า ๑๑ - ๑๒ ปี	ราคากิโลกรัมละ	๕๐ บาท	
มากกว่า ๑๒ ปี	ราคากิโลกรัมละ	๕๐ บาท	
(๔) สุกร แพะ แกะ และกวาง			
(ก) สุกร ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ทั้งเพศผู้และเพศเมีย หรือตามน้ำหนักตัว ดังนี้			
๑. สุกรที่มีน้ำหนักตัวไม่เกิน ๑๒ กิโลกรัม ราคาตัวละ ๑,๓๐๐ บาท น้ำหนักที่เกินกว่า ๑๒ กิโลกรัม คิดราคาเพิ่มกิโลกรัมละ ๕๐ บาท			
๒. สุกรที่ผ่านการทดสอบพันธุ์ ราคากิโลกรัมละ ๖๐ บาท			
(ข) แพะ แกะ ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ทั้งเพศผู้และเพศเมีย ราคากิโลกรัมละ ๑๒๐ บาท สำหรับแพะ แกะพันธุ์ต่างประเทศ ให้เพิ่มราคาค่าพันธุ์ตามระดับสายเลือดของแพะ แกะพันธุ์ต่างประเทศ ดังนี้			
๑. ระดับสายเลือดไม่เกินร้อยละ ๕๐ ค่าพันธุ์ ตัวละ ๕๐๐ บาท			
๒. ระดับสายเลือดไม่เกินร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๗๕ ค่าพันธุ์ ตัวละ ๗๕๐ บาท			
๓. ระดับสายเลือดเกินร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป ค่าพันธุ์ ตัวละ ๑,๐๐๐ บาท			
(ค) กวาง ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ทั้งเพศผู้และเพศเมีย หรือตามน้ำหนักตัว ดังนี้			
๑. กวางพันธุ์แท้ ราคากิโลกรัมละ ๒๐๐ บาท และให้เพิ่ม ค่าพันธุ์ตัวละ ๓,๐๐๐ บาท			
๒. กวางลูกผสมกวางป่า ราคากิโลกรัมละ ๒๕๐ บาท และให้เพิ่มค่าพันธุ์ตัวละ ๓,๐๐๐ บาท			
(๕) สัตว์ปีก			
(ก) ไก่ และไก่วง			
๑. ไก่พื้นเมืองกรมปศุสัตว์	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๑๕ บาท
๒. ไก่ลูกผสมกรมปศุสัตว์	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๑๒ บาท
๓. ไก่พื้นเมืองคละเพศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๑๒ บาท
๔. ไก่ลูกผสมคละเพศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๑๐ บาท
๕. ไก่ไข่เพศผู้	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๒ บาท
๖. ไก่ไข่เพศเมีย	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๑๖ บาท

๗. ไก่ไข่...

๗. ไก่ไข่คละเทศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๑๒ บาท
๘. ไก่วงคละเทศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๓๕ บาท
(ข) เป็ด และห่าน			
๑. เป็ดเทศคละเทศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๒๕ บาท
๒. เป็ดเทศพื้นเมืองคละเทศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๒๐ บาท
๓. เป็ดเนื้อเทศผู้	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๒๐ บาท
๔. เป็ดเนื้อเทศเมีย	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๒๕ บาท
๕. เป็ดไข่เทศผู้	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๒ บาท
๖. เป็ดไข่เทศเมีย	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๑๒ บาท
๗. ห่านคละเทศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๓๕ บาท
(ค) นก			
นกกระทาคละเทศ	อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์	ราคาตัวละ	๓ บาท
สัตว์ปีกที่อายุมากกว่า ๑ สัปดาห์ ที่เหลือจากทดแทน และเกินความจำเป็นให้จำหน่ายตาม			
ราคาท้องตลาด			
ข้อ ๔ ราคาสัตว์คัดออก			
(๑) โคเนื้อ ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ตามเพศ และน้ำหนัก ดังนี้			
(ก) โคพันธุ์ราห์มัน พันธุ์ตาก พันธุ์กบินทร์บุรี พันธุ์ภูพาน			
เพศผู้	ราคากิโลกรัมละ	๗๕ บาท	
เพศเมีย	ราคากิโลกรัมละ	๗๕ บาท	
(ข) โคพันธุ์พื้นเมือง			
เพศผู้	ราคากิโลกรัมละ	๖๐ บาท	
เพศเมีย	ราคากิโลกรัมละ	๖๐ บาท	
(ค) โคเนื้อพันธุ์ลูกผสม			
เพศผู้	ราคากิโลกรัมละ	๗๕ บาท	
เพศเมีย	ราคากิโลกรัมละ	๗๕ บาท	
(๒) โคนม ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ตามเพศ และน้ำหนัก ดังนี้			
(ก) โคพันธุ์ขาว - ดำ และโคนมพันธุ์ผสม			
เพศผู้อายุไม่เกิน ๑ เดือน	ราคาตัวละ	๕๐๐ บาท	
เพศผู้อายุมากกว่า ๑ เดือน	ราคากิโลกรัมละ	๖๕ บาท	
เพศเมียตั้งแต่หย่านม แต่ยังไม่อุ้มท้อง	ราคากิโลกรัมละ	๖๕ บาท	
(ข) โคพันธุ์ชาฮิวาล			
เพศผู้	ราคากิโลกรัมละ	๗๕ บาท	
เพศเมีย	ราคากิโลกรัมละ	๗๕ บาท	
(๓) กระบือพื้นเมือง ให้ใช้ราคาจำหน่ายต่อตัว ตามเพศ และน้ำหนัก ดังนี้			
เพศผู้	ราคากิโลกรัมละ	๖๐ บาท	
เพศเมีย	ราคากิโลกรัมละ	๖๐ บาท	

(๔) สัตว์ปีก...

- ๕ -

(๔) สัตว์ปีกพ่อแม่พันธุ์ปลดระวาง ให้จำหน่ายตามราคาท้องตลาด

(๕) สุกร แพะ แกะ กวาง ให้จำหน่ายตามราคาท้องตลาด

(๖) ผลผลิต

(ก) ไข่ ให้จำหน่ายตามราคาดังนี้

๑. ไข่มีเชื้อ (ไข่ฟัก) ให้ใช้ราคาจำหน่ายตามชนิดของสัตว์ปีก

ไข่ไก่	ราคาฟองละ	๔ บาท
ไข่ไก่ปลอดวัคซีน	ราคาฟองละ	๘ บาท
ไข่เป็ดไข่	ราคาฟองละ	๕ บาท
ไข่เป็ดเนื้อ	ราคาฟองละ	๘ บาท
ไข่ห่าน ไข่ไก่วง	ราคาฟองละ	๑๐ บาท

๒. ไข่สด/ไข่มีเชื้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการเข้าฟักแต่สามารถบริโภคได้ ให้ใช้ราคาจำหน่ายตามราคาท้องตลาด

(ข) น้ามนดิบ ให้จำหน่ายตามราคาประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่อง มาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ พ.ศ. ๒๕๕๔

(๗) สัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์นอกจากข้อ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ให้จำหน่ายตามราคาท้องตลาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอภัย สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

คำสั่งกรมปศุสัตว์

ที่ ๘๔๕/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง(การคัดสัตว์)และคณะกรรมการจำหน่ายสัตว์

เพื่อให้การดำเนินการคัดสัตว์และจำหน่ายสัตว์ ของหน่วยงานในความรับผิดชอบ กำกับ ดูแลของ สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ ๘๔๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่องมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมปศุสัตว์ในการจำหน่ายสัตว์ ผลผลิต และผลพลอยได้จากสัตว์

อาศัยอำนาจตามระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ส่วนที่ ๓ การบำรุงรักษา การตรวจสอบ ข้อ ๒๑๒ ข้อ ๒๑๓ และข้อ ๒๑๔ ส่วนที่ ๔ การจำหน่ายพัสดุ ข้อ ๒๑๕ ข้อ ๒๑๖ ข้อ ๒๑๘ และ ข้อ ๒๑๙ และระเบียบ / คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง (คัดสัตว์) และการจำหน่ายสัตว์ ของหน่วยงานที่มีการเลี้ยงสัตว์ (โคเนื้อ ไก่เนื้อ กระบือ สุกร แพะ แกะ กวาง สัตว์ปีก และอื่น ๆ) ดังต่อไปนี้

๑. ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ห้วยขวาง

คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง

๑. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ห้วยขวาง	ประธานกรรมการ
๒. นายไพจิตร อินตรา นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นายพิชิต ชูเสน นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ	กรรมการ

คณะกรรมการจำหน่ายสัตว์

๑. นายวรรณสิงห์ หงษ์คำ นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. นางอุมาภรณ์ อรัญเสน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กรรมการ
๓. นางเจตนา วานิชสุจิต เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กรรมการ

๒. ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สุพรรณบุรี

คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง

๑. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สุพรรณบุรี	ประธานกรรมการ
๒. นายณรงค์ ศรีเทพ เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน	กรรมการ
๓. นางสาวอัจฉริยา ยวงเกต นักวิชาการสัตวบาล	กรรมการ

-๑๕-

คณะกรรมการจำหน่ายสัตว์

๑. นายปกรณ์ คงเป็นสุข	นางช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวสิริพร มณีแดง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กรรมการ
๓. นายเชาวลิต กลีบกลาย	พนักงานผู้ช่วยสัตวบาล	กรรมการ

๓๙. ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา

คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง

๑. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา		ประธานกรรมการ
๒. นายจิรศักดิ์ บำรุงศักดิ์	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	กรรมการ
๓. นายธนา นินา	เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน	กรรมการ

คณะกรรมการจำหน่ายสัตว์

๑. นายสุริยวงศ์ แหวนหล่อ	เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวรุ่งนภา เรืองหนู	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	กรรมการ
๓. นางนภาพร ภูผล	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กรรมการ

โดยให้คณะกรรมการของศูนย์วิจัยฯ ทุกหน่วยงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง(คตสัตว์)

๑. ดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและตรวจคัดสัตว์ (โคเนื้อ ไก่เนื้อ และกระบือ สุกร แพะ แกะ กวาง สัตว์ปีก และอื่น ๆ) ในหน่วยงาน ว่ามีสัตว์เกินความต้องการ หรือหมดความจำเป็น หรือหากยังคงเลี้ยง หรือยังคงใช้ประโยชน์ในราชการ จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และดำเนินการตรวจคัดสัตว์โดยจัดทำบัญชีการตรวจคัดสัตว์ ให้แยกประเภทสัตว์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ

ก. สัตว์พันธุ์คัดออก คือสัตว์ที่มีลักษณะดี เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์ แต่หน่วยงานมีมากเกินไป ความต้องการ และไม่มีควมจำเป็นต้องใช้ประโยชน์ต่อไป

ข. สัตว์คัดออก คือสัตว์ที่มีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์

๒. ให้แจ้งราคาการได้มา ณ วันที่คัดสัตว์ และราคาที่จะประเมินขายให้ครบถ้วน

๓. ในวันที่คัดสัตว์เพื่อจำหน่ายให้แสดงรูปภาพถ่ายของสัตว์ตัวที่จะคัดจำหน่ายพร้อมหมายเลขประจำตัวสัตว์ทุกตัวให้ชัดเจน (ยกเว้นสุกร และสัตว์ปีก) เพื่อประกอบการขออนุมัติจำหน่ายต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมปศุสัตว์แล้วแต่กรณีทุกครั้ง

คณะกรรมการจำหน่าย

เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมปศุสัตว์แล้ว ให้ดำเนินการจำหน่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๕ ข้อ ๒๑๖ และข้อ ๒๑๘

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอภิสิทธิ์ สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ฝ่ายบริหารทั่วไป (โทร.๐-๒๖๕๓-๔๔๔๔ ต่อ ๓๒๑๖)
 ที่ กษ.๐๖๐๕/๑๐๕๑๑ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจการอนุมัติจำหน่ายไข่สองไม่มีเชื้อ/ไข่เชื้อตาย และไข่ตายโคม โดยวิธีทำลายเท่านั้น
 เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ฯ วิจัยทุกหน่วยงาน

ตามที่กรมปศุสัตว์ ได้อนุมัติให้จำหน่ายไข่สองไม่มีเชื้อ/ไข่เชื้อตาย และไข่ตายโคม โดยวิธีทำลายในหลุมกำจัดซากของหน่วยงานเท่านั้น ห้ามมิให้หน่วยงานนำไปขายโดยเด็ดขาด เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายละเอียดตามหนังสือ ที่ กษ.๐๖๐๕/๑๐๓๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ มีหนังสือ ที่ กษ.๐๖๐๕/ว ๑๘๘๔ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ วิจัยทุกหน่วยงาน ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดในการจำหน่ายไข่ดังกล่าวโดยวิธีทำลายในหลุมกำจัดซากของหน่วยงานเท่านั้น ห้ามมิให้หน่วยงานนำไปขายโดยเด็ดขาดความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ ขอชักซ้อมความเข้าใจทุกหน่วยงาน ให้ถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยเคร่งครัด ในการจำหน่ายไข่ดังกล่าวโดยวิธีทำลายในหลุมกำจัดซากของหน่วยงานเท่านั้น ห้ามมิให้หน่วยงานนำไปขายโดยเด็ดขาด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ

(นายไสว นามคุณ)
 ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก โทร. ๐๒-๖๔๓๔๔๔๔

ที่ กษ ๐๖๐๕/ ๐๑๕๕๕ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง... อนุมัติจำหน่ายไข่ส่งไม่มีเชื้อ/ไข่เชื้อตาย และไข่ตายโคม โดยวิธีทำลายเท่านั้น

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์/หัวหน้าสถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์ ทุกหน่วยงาน

ตามที่หน่วยงานศูนย์วิจัยฯ/สถานีวิจัยฯ ได้ดำเนินการพักไข่เพื่อผลิตลูกสัตว์ปีก ตามแผนที่ได้รับมอบหมาย โดยขั้นตอนการปฏิบัติก่อนที่จะนำไข่เข้าพักตามมาตรฐานของการพักไข่ให้มีการควั่นฆ่าเชื้อด้วยก๊าซฟอร์มาลดีไฮด์ นั้น

กรมปศุสัตว์พิจารณาแล้ว เพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภคซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงอนุมัติให้จำหน่ายไข่ดังกล่าวโดยวิธีทำลายในหลุมกำจัดซากของหน่วยงานเท่านั้น ห้ามมิให้หน่วยงานนำไปขายโดยเด็ดขาด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

(นายไกร บอนตุณ)

นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ

กองราชการส่วนกลางฝ่ายปฏิบัติการ

- ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
- ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
- ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก

๑. ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก

๑๑ ก.ย. ๕๕

- ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
- ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก

๑๕ ก.ย. ๕๕

๑. ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
๒. ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก
๓. ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก

วันที่รับแจ้ง	วันที่ ๑๙ ต.ค. ๒๕๖๖
เวลาที่รับแจ้ง	เวลา ๑๐.๐๐ น.
สถานที่รับแจ้ง	ที่ ๓๒๙

งานรับแจ้ง	งานรับแจ้ง
วันที่ ๑๙ ต.ค. ๒๕๖๖	วันที่ ๑๙ ต.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๐.๐๐ น.	เวลา ๑๐.๐๐ น.
ที่ ๓๒๙	ที่ ๓๒๙

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โทร. ๐๒-๖๔๔๔๔๔๔

ที่ กษ.๐๖๐๔/ ๑๐๓๗

วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความเห็นชอบว่าหน่วยงานใดที่ไม่มีเชื้อไข้หวัดใหญ่ และไข้หวัดใหญ่ โดยวิธีทำตาม (กพช.)

รับแจ้งเรื่องที่ ๐๑๔๙

เรียน อธิบดีกรมปศุสัตว์

วทป ๓๒๙

เรื่องเดิม หน่วยงานศูนย์วิจัย/สถานีวิจัย ได้ดำเนินการฝึกไข่เพื่อผลิตลูกสัตว์ปีก ตามแผนที่ได้รับมอบหมาย โดยขั้นตอนการปฏิบัติก่อนที่จะนำไข่เข้าฝึกตามมาตรฐานของการฝึกไข่มีการ ควบคุมกันเชื้อด้วยก๊าซฟอรัมาลดีไฮด์ ดังนี้

๑. ไข่ฟัก เมื่อเก็บจากโรงเรือนเลี้ยงจะถูกรวมควั่นโดยก๊าซฟอรัมาลดีไฮด์ทุกฟอง เพื่อลดปริมาณเชื้อแบคทีเรียบนเปลือกไข่ก่อนนำเข้าฟักในตู้ฟักสำหรับเก็บไข่ฟัก เพื่อรอการเข้าฟักทุกวัน จันทร์ของสัปดาห์ (สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง)

๒. วันแรกของการนำไข่เข้าฟักในตู้ฟักไข่หรือตู้ฟักไข่ฟักวันจันทร์ ไข่ฟักจะถูกรวมควั่นผ่านเชื้อในตู้ฟักไข่ อีกครั้งโดยก๊าซฟอรัมาลดีไฮด์

๓. หลังจากฟักได้ ๗ วัน ไข่ฟักจะถูกส่องเชื้อ ไข่ที่เชื้อตายและไม่มีเชื้อจะถูกคัดออก โดยบาง หน่วยงาน ดำเนินการทำลายในหลุมกำจัดซาก แต่บางหน่วยงานได้นำไข่ดังกล่าวออกขายเป็นไข่ไม่มีเชื้อ

๔. ส่วนไข่ที่มีเชื้อจะอยู่ในตู้ฟัก ๑๔ วัน ซึ่งไข่จะไปสู่เกิดซึ่งต้องมีการรวมควั่นฆ่าเชื้อในตู้ฟัก อีกครั้งโดยก๊าซฟอรัมาลดีไฮด์ เมื่อถูกเกิด จะมีไข่บางฟองฟักไม่ออก (ไข่ตายโคม) ซึ่งไข่ตายโคมก็จะมีการ หน่วยงานทำลายทิ้ง บางหน่วยงานนำไปขาย

ทั้งนี้ จึงเห็นได้ว่าขั้นตอนของการฟักไข่ ไข่ไม่มีเชื้อ/ไข่เชื้อตาย ถูกรวมควั่น จำนวน ๒ ครั้ง คือ วันเก็บไข่ และวันนำไข่ฟัก ส่วนไข่ตายโคมจะถูกรวมควั่นเพิ่มอีก ๑ ครั้ง ในตู้ฟัก

ข้อมูลทาง ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๔๑ (พ.ศ. ๒๕๓๖) เรื่อง กำหนดวัตถุ ที่ห้ามใช้ในอาหาร ข้อ ๒.๔ ฟอรัมาลดีไฮด์ (Formaldehyde) สารละลายฟอรัมาลดีไฮด์ ((Formaldehyde Solution) และพาราฟอรัมาลดีไฮด์ (Paraformaldehyde) เป็นวัตถุที่ห้ามใช้ในอาหาร เพราะหากมีการ ปนเปื้อนในอาหารจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค รวมทั้งเป็นสารก่อมะเร็ง นอกจากนี้ไข่ไม่มีเชื้อ/ ไข่เชื้อตาย และไข่ตายโคมดังกล่าว จะถูกฟักในอุณหภูมิที่สูง ๓๐๐ องศาฟาเรนไฮต์เป็นเวลานาน ทำให้ไข่มีรส เปรี้ยวจากกรดฟอสฟอริกหรือกรดซัลฟิวริกแล้วไม่เหมาะสำหรับการบริโภค

/เรื่องพิจารณา...

เรื่องพิจารณา สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์พิจารณาแล้ว เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควรจำหน่ายใช้ดังกล่าวโดยวิธีทำลายในหลุมกำจัดจากของหน่วยงานเท่านั้น ห้ามมิให้หน่วยงานนำไปขายโดยเด็ดขาด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรด

๑. อนุมัติ ให้จำหน่ายใช้สองชนิดเชื้อ/ไข่เชื้อตาย และใช้ลายโคม โดยวิธีทำลายในหลุมกำจัดจากของหน่วยงานเท่านั้น ห้ามมิให้หน่วยงานนำไปขายโดยเด็ดขาด
๒. เห็นเป็นอันใดโปรดสั่งการ

(นายสаторุ ศรีกาศิต)

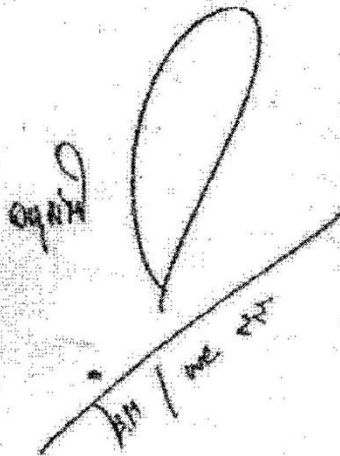
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

(นายยุทธ วัฒนพานนท์)

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

21 มี.ย. 2555

(นายยุทธ วัฒนพานนท์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์

ศูนย์ราชการกรมปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี
91 ม. 4 ต. บางกะดี อ. เมืองปทุมธานี
จ. ปทุมธานี 12000

0-2501-3186 ต่อ 106

breeding6@dld.go.th

